

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html)

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana

List za člane društva

Ur. Miran Hladnik

Ljubljana, 1. julija 2006

Letnik 10, št. 66

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika66.doc](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika66.doc)

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika66.pdf](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika66.pdf)

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (el. verzija)

Člani Slavističnega društva prejemajo glasilo brezplačno. Izdelek se ne prodaja. Naklada te številke je 1200 izvodov.

Odzivi

Zasledila sem, da ste v Kroniki Slavističnega društva Slovenije objavili spodnji tekst: "Oddelek za germanistiko FF UL vabi na predavanji dr. Almuta Hilleja (Freie Universität Berlin). Četrtek 25. 5. 2006." Rada bi vas opozorila na to, da je dr. **Almut Hillejeva** predavateljica – ženskega spola. — *Tatjana Györkös* (Tatjana.Gyorkos@ff.uni-lj.si), 29. maja 2006

Miran, ker smo danes sele 6.6.6, se povsem nerazlozljivo bere glagolski čas zapisnika Senata FF z dne 7. junija 2006, da je bila odobrena tema doktorske disertacije ... Ko je Nostradamus prerokoval v svojih Centurijah, je rabil prihodnjik, in podobno je rabil prihodnjik tudi Gregorcic v pesmi Soci. Ali pa gre za vnaprejsnji zapisnik, kar je zelo spolzko, saj se tudi celo vremenoslovci, ki jim je to dovoljeno, kar preradi motijo. — *Vlado [Nartnik]* (vlado@zrc-sazu.si), 6. junija 2006

Vlado, če se jutri 7. 6. 2006 Slovlitova napoved senatnega dogajanja uresniči, bomo veseli krepiteve naših preroških sposobnosti, če pa se slučajno kaj zaplete z datumom, ljudmi ali njihovimi znanstvenimi izdelki, skesano objavimo popravek. Še dobro, da je od 6. 6. 6. ostalo manj kot 666 minut. — *miran*

Ljudje

Zaradi različnega načina evidentiranja članstva ne moremo zanesljivo preveriti, vendar se zdi, da so nekateri slavisti poravnali članarino dvakrat: najprej na račun svojega pokrajinskega društva, potem pa še na račun slovenskega. Če se vam je to zgodilo, prosim pišite, da napravimo dobropis za naslednje leto. Torej še enkrat: kdor plača članarino na račun svojega pokrajinskega društva, obenem postane tudi član Slavističnega društva Slovenije in je deležen enakih ugodnosti kot tisti, ki se včlanijo neposredno pri SDS. Če pokrajinska društva seznam svojih članov sporočijo na naslov SDS pozno (ob tem prenakazujejo na SDS tudi polovico pobrane članarine), prikrajšajo svoje člane za redno mesečno obveščanje preko *Kronike*. Ker so številke *Kronike* za prve mesece tega leta že pošle, smo novincem namesto biltena v tolažbo tokrat poslali zbornik lanskega kongresa v Lendavi z naslovom *Vloga meje*.

Števec članov Slavističnega društva Slovenije je na 728 – 66 več kot nazadnje. Slovlitovcev pa je 808 – 41 več kot nazadnje. — *miran*, 23. junija 2006

Umril je častni član SDS **France Sirk**.

Že pred časom me je **Zoltan Jan** spodbujal k objavi informacij s slovenističnega podiplomskega študija in o univerzitetnih habilitacijah. Kot član senata Filozofske fakultete v Ljubljani imam pri roki nekaj zapisnikov, iz katerih z zamudo prepisujem. Na senatni seji 7. dec. 2005 so bile odločene naslednje slovenistične

študentske Prešernove nagrade: **Andrej Koritnik** (Negativna utopija), **Maja Pavšič** (Slovenščina in njeno poučevanje pri slovenskih zdomcih) in **Damjan Huber** (Sodobni SKJ v SV Sloveniji). Veliko priznanje FF je bilo podeljeno **Eriki Kržišnik** (utemeljitev Irena Orel), priznanje pa **Ini Ferberžar** (utemeljitev Marko Stabej). Za docentko za slovensko književnost je bila izvoljena **Mateja Pezdirc Bartol**. Doktorske teme so bile odobrene naslednjim kandidatom: **Patrizia Vascotto**, Preklapljanje in mešanje koda pri dvojezičnih govoricah na Tržaškem (mentorja Marko Stabej, Albina Nečak Lük), **Ina Ferbežar**, Besedilnost med formalnimi lastnostmi in kognitivnimi procesi (Marko Stabej), **Špela Bregač**, Literarna preteklost Novega mesta v obdobju starejše književnosti (po spremembi prvotnega naslova, ki je posegal v raziskovalno temo Nataše Golob), **Tatjana Balazič Bulc**, Raba in funkcija konektorjev v jezikoslovnem diskurzu na primeru slovenščine in hrvaščine kot prvega in tujega jezika (Vesna Požgaj Hadži, Vojko Gorjanc). Že na prejšnjih sejah so bile odobrene doktorske teme: **Barbara Zorman**, Pripovedne funkcije likov slovenskih ekranizacij (Marko Juvan), **Simon Krek**, Pridobivanje jezikovnih podatkov iz besedilnih korpusov za namen izdelave enojezičnih slovarjev in slovnice (Marko Stabej), **Irena Kapš Vodopivec**, Jezikovno(besedilna)zmožnost med šolsko prakso in sporazumevalno resničnostjo: Razmerje med učbeniškimi vzorci in konkretnimi pojavitvami besedil (Marko Stabej). Pozitivno je bila ocenjena disertacija **Nataše Jakop** Tipologija oblikoslovnih, skladenjskih in pomenskih značilnosti slovenskih pragmatičnih frazemov.

Seja senata FF 11. jan. 2006. **Andreja Musar** je postala asistentka za slovensko književnost. Odobrena je bila doktorska tema Izražanje abstraktnega v slovenskih istrskih govorih, ki jo je prijavila **Karin Marc Bratina** pri mentoricah Veri Smole in Eriki Kržišnik. **Boža Krakar Vogel** je postala predsednica Obdobij, **Irena Novak Popov** predstojnica Centra za slovenščino in **Alojzija Zupan Sosič** predsednica Slovenščine na tujih univerzah, vse za eno leto.

Senat FF 8. marca 2006. Odobrene so bile doktorske teme: **Vita Žerjal Pavlin**, Oblikovanje ciklov v slovenski liriki 19. in 20. stoletja (mentor Marko Juvan), **Peter Jurgec**, Novejše besedje s stališča fonologije: primer slovenščine (Ada Vidovič Muha in Vesna Mildner, FF Zagreb). Imenovana je bila komisija za oceno disertacije **Petre Kodre**, Vzgoja in razvoj zavesti o narodni pripadnosti pri pouku književnosti v 20. stoletju (Miran Hladnik, Boža Krakar Vogel, Marija Stanonik, Tadej Vidmar). Potrjena je bila komisija za zagovor disertacije **Marijana Doviča** Slovenski pisatelj: Razvoj vloge literarnega proizvajalca v slovenskem literarnem sistemu (Miran Hladnik, Marko Juvan, Igor Kramberger) in **Danile Zuljan Kumar**, Govorjena briška narečna besedila z vidika besedilne skladnje (Marko Stabej, Vera Smole, Simona Kranjc, Monika Kalin Golob). **Nataša Logar** je bila ponovno izvoljena za asistentko za slovenski jezik in teorijo jezika, **Primož Jakopin** ponovno za docenta za področje jezikovnih tehnologij, **Nataša Pirih** pa za docentko za slovenski jezik in teorijo jezika.

Senar FF 5. aprila 2006. Odobrena je bila doktorska tema **Matjažu Zaplotniku** (Slovenska verzna pripoved 19. in začetka 20. stol., mentor Aleš Bjelčevič).

Senat FF 17. maja 2006. **Mira Krajnc** je prijavila disertacijo Zasebni dvogovori (mentorica Ada Vidovič Muha). Senat je na predlog oddelka sprejel modifikacijo habilitacijskega naziva za področje "slovenskega jezika in teorije jezika" v zgolj "slovenskega jezika". Na predlog slovenističnega in slavističnega oddelka na FF bo podeljeno veliko priznanje FF prof. dr. **Přemislů Hauserju** z Masarykove univerze v Brnu; predlog je utemeljil Tomo Korošec.

Senat FF 7. junija 2006. Odobrena je bila tema doktorske disertacije **Tanje Fajfar**, Slovenska pravna terminologija ob primerih sodb sodišča evropske skupnosti (Ada Vidovič Muha). Imenovana je bila komisija za zagovor disertacije **Mojce Smolej**, Vpliv besedilne vrste na uresničitev skladenjskih struktur: Primer narativnih besedil v vsakdanjem spontanem govoru (Mojca Schlamberger Brezar, Marko Stabej, Monika Kalin Golob) in **Darinke Verdonik**, Analiza diskurza kot podpora sistemom strojnega simultanelega prevajanja govora (Simona Kranjc, Marko Stabej, Zdravko Kačič, Špela Vintar). Prehod na doktorski študij: **David Puc** (mentorica Simona Kranjc). — *miran*, 2. junija 2006

Prof. dr. **Ludvik Karničar**, gonilna sila in duša graške slovenistike, je 29. 5. 2006 dobil pomembno priznanje iz mariborskih logov – pred polno dvorano mariborskega Rotovža mu je mag. Franci Pivec izročil Plaketo Zveze kulturnih društev Maribor ter veliko priznanje za izjemen prispevek pri kulturnih stikih med Gradcem in Mariborom (med nagrajenci sta bila še Christa Lehr in Kurt Necker). Profesor Karničar, Obirčan, izvrsten dialektolog (pred kratkim je npr. izšla njegova študija o narečnih značilnostih Tinjaške rokopišne cerkvene pesmarice), poliglot in vzgojitelj številnih slovenistov na Univerzi Karla in Franca v Gradcu, je najzaslužnejši, da so se med dvema sosednjima univerzitetnima mestoma vzpostavili tudi odlični kulturno-literarni stiki, prepoznavni po literarnih večerih in gostovanjih slovenskih pesnikov in pisateljev na Inštitutu za slovenski jezik v Gradcu. Graški študentje slovenistike bi ostali prikrajšani za marsikatero žlahtno slovensko podobo in stike z živo slovensko besedo, literaturo in kulturo, če ne bi imeli profesorja Ludvika Karničarja, ki je vse svoje življenjske in znanstveno raziskovalne moči posvetil slovenistični stroki in "mili besedi materini". — *Marko Jesensek* (marko.jesensek@uni-mb.si), 29. maja 2006

Darinka Verdonik bo v torek, 13. 6. 2006, ob 11.00 v sejni sobi Filozofske fakultete zagovarjala disertacijo z naslovom Analiza diskurza kot podpora sistemom strojnega simultanelega prevajanja govora. — *Tomaž Erjavec* (tomaz.erjavec@na.ijs.si), 8. junija 2006

Petra Kodre bo disertacijo Vzgoja in razvoj zavesti o narodni pripadnosti pri pouku književnosti v 20. stoletju zagovarjala 30. junija 2006 ob 11.00 v sejni sobi FF. — *miran*

Bolonja, ti si kakor zdravje

Prilagajanje študijskih programov Prokrustovi postelji iz Bolonje v zadnjem času veže veliko energij na univerzah in posega tudi že v jezik: rodilo je nove izraze *bolonja* (z malo začetnico), *bolonjiziranje*, *bolonjski gabariti*, *bakalaver* ali *licenciat* itd. Iz svojih zapiskov s sej senata FF prepisujem nekaj tega dogajanja. 7. 12. 2005. Bolonja še nima določenega pedagoškega modula, čeprav moramo 1. februarja že oddati program za 1. stopnjo, 1. maja za 2. stopnjo (mimogrede: ni nam uspelo) in do 1. okt. za 3. stopnjo. **Boža Krakar Vogel** nam je neuradno sporočila, da je izhodišče za določitev pedagoškega modula še vedno 60 KT, kar pomeni eno petino celotnega študija ali eno celo leto. Tak delež je dvakrat večji od trenutnega, ki ga je za približno en semester. Komisija za pedagoški paket je očitno gluha na pripombe, ki so bile izrečene na račun pretiranega deleža pedagoških ur, zato zato bo treba ponovno pozvati k ohranitvi sedanje količine pedagoških ur, to je pribl. 300 ur ali 30 KT. Zgled željam za povečanje pedagoških ur so pedagoške fakultete po Evropi, ki pa sploh ne proizvajajo bolonjskih nazivov BA in MA in je njihova količina v razmerju do drugih študijev zanemarljiva. Povečanje pedagoškega deleža bi nujno pomenilo zmanjšanje ur matičnega predmeta za polnih 300 ur, kar je 5 predmetov z dvema tedenskima urama ali 1,7 delovnega mesta! Možna kompenzacija za to izgubo so sprejem slovenščine med skupne fakultetne "pedagoške" predmete, didaktična rekonceptualizacija nekaterih obstoječih matičnih predmetov in podaljšanje pedagoške prakse.

5. aprila. Vodja delovne skupine Zdenko Medveš je poročal o zagati, ko dvopredmetnega študija in pedagoškega paketa v obsegu 60 KT na drugi stopnji preprosto ni mogoče izvesti po formuli $4 + 1$. Formula enovitega študija ($5 + 0$), za katero se FF zavzema, seveda nima z bolonjo nič skupnega, pa tudi med evropske regulirane poklice, ki bi to izjemo omogočali, učiteljski poklic ne spada. FF naj bi se pri svetu za visoko šolstvo zavzela za omogočenje kontinuiranega pedagoškega študija (tudi na prvi stopnji) ali pa bi se tudi pri dvopredmetnem študiju sprijaznila s stopnjevitošjo tipa $3 + 2$. Opozoriti je bilo treba na ponavljajoče se in vedno znova preglasovane pripombe in predloge nekaterih oddelkov, da bi bila najenostavnejša rešitev pač skrčenje preapetitnega pedagoškega paketa s 60 KT na 30 KT, kar bi nekako ustrezalo trenutnemu obsegu pedagoških vsebin. Pred mesecem smo na senatu slišali, da formula $4 + 1$ za D-študij nima alternative, danes pa smo jo tako rekoč že pokopali. Tako bomo morali trezno stališče zavzeti tudi do "bolonjskega" predloga podvojenega obsega pedagoškega paketa, ki je vse težave pravzaprav povzročil. To mnenje je tudi v skladu z izraženim prepričanjem Marka Kerševana, da je bil pedagoški študij na FF v preteklosti dober in da bi ga bilo škoda spreminjati zaradi takih ali drugačnih aritmetičnih domislic. Različni obseg pedagoškega študija na E- in D-študiju kliče po različnih strokovnih nazivih diplomantov (kar bo dodatno zakompliciralo naše bolonjske domače naloge).

[Ekskurz v temle odstavku ni v zvezi z bolonjo, pač pa z jezikom: Dekan je poročal o odgovoru na delegatsko vprašanje v parlamentu, ki se je spotaknilo ob štiri

predavanja gostujočega profesorja na zgodovini, ki so bila izvedena v hrvaščini. Bi moral po mnenju protihrvaško nastrojenih študentov, ki so problem odprli, gost predavati v angleščini?]

10. in 17. maja: Prejšnji teden je imel senat izredno bolonjsko zasedanje, ki je trajalo skoraj tri ure in pomeni vrnitev naših bolonjskih prizadevanj na začetek. Že nekaj časa so posamezni oddelki opozarjali, da se za pedagoški dvopredmetni študij formula $4 + 1$ preprosto ne izide. Zdaj so to končno sprejeli tudi načrtovalci fakultetne bolonje (Neva Šlibar) in ponudili senatorjem res dober pregled alternativnih variant. Čeprav so se posamezniki (Miha Javornik) upirali odpovedi od $4 + 1$ in čeprav so drugi (Zdenko Medveš) vztrajali pri $5 + 0$, se je večina vendarle nagibala h konkurenčni formuli $3 + 2$ tako za E kot za D. Sklepa zaradi nesklepčnosti na koncu senat ni sprejel nobenega. Slišali smo nekaj ostrih ocen vodenja bolonjskih reform. Iz gradiva za sejo je mogoče razbrati, da bolonjizaciji povzroča največ težav dvopredmetnost (seveda, ko pa je enopredmetni bolonjski študij s 30-procentno izbirnostjo, ki opravlja lahko funkcijo drugega predmeta, konkurenca naši trenutni dvopredmetnosti). Dvopredmetnost ne bi bila tako problematična, če ne bi vztrajali pri dveh nazivih diplomanta namesto bolonjskega enega. S stališča ostalih študijev je dvopredmetni študij na FF privilegiran študij, saj daje diplomantu za polovično trajanje študija enakopraven naziv, konkretno: prof. slovenščine, ki je to študiral v kombinaciji z angleščino, je pri iskanju službe enakovreden profesorju slovenščine, ki je moral v okviru E-študija absolvirati dvojno količino ur. — Prizadevanje pedagogov za $5 + 0$ računa na to, da bo država celi FF določila status izjeme in njene študije opredelila kot študij za nacionalno regulirane poklice. $5 + 0$ pomeni zato odpoved bolonji. Še najbolj uporaben se zdi predstavljeni model št. 4, ki spominja na nekdanjo nesimetrično dvopredmetnost: D-študij v prvih treh letih in nadaljnji dve leti E-študij. Razlika v trajanju med glavnim in stranskim predmetom bo zahtevala različen naziv diplomanta.

Včeraj se je ta seja nadaljevala in po spet dolgem dolgem razpravljanju pripeljala do sklepa, ki je bil drugačen, kot je kazalo zadnjič. E-študij ostaja po formuli $3 + 2$, pri D-študiju pa je prišlo do odpovedi formuli $4 + 1$ in do odločitve za špekulativno nebolonjsko formulo $5 + 0$. Špekulativno zato, ker ni nič gotovo, da nam bo država priznala status bolonjske izjeme. Zato je pri tistih, ki so glasovali za to obliko, v zavesti, da bo morda čez leto in dan treba tisto petico naknadno razrezati na $3 + 2$. Najbrž skupaj z mano večina senatorjev ne bi znala enotno povedati, kaj smo pravzaprav izglasovali, interpretacije so namreč različne. Zdi se, da smo samo odložili neprijetno odločanje o tem, ali naj bo študij na 2. stopnji dvopredmetni ali enopredmetni, in kako umestiti pedagoške predmete v celoti na 2. stopnjo. Ali pa nas je bolonjiziranje že tako izčrpalo, da nismo bili več sposobni treznega sklepanja.

Cankarjevo

V sredo, 24. 5. 2006, je SD Kranj za najuspešnejše tekmovalce na vseslovenskem tekmovanju za Cankarjevo priznanje pripravilo podelitev srebrnih in zlatih CP na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu. Letos se je državnega tekmovanja za CP v naši regiji udeležilo rekordnih 157 tekmovalcev, od tega trije iz Zvezne gimnazije za Slovence. Dosegli smo zavidanja vreden uspeh, saj je kar 89 naših tekmovalcev prejelo priznanja, od tega 67 srebrna in 22 zlata. Učenka **Emma Demšar** iz OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vasi je dosegla na I. stopnji najvišje število točk in 1. mesto, imamo pa tudi rekorderko med mentoricami. Učiteljica slovenskega jezika ga. **Olga Koplán** iz OŠ Ivana Groharja Škofja Loka je s svojim prizadevnim delom pomagala do zlatega priznanja kar štirim tekmovalcem od petih prijavljenih.

Karavana treh avtobusov s tekmovalci, mentorji, članicami upravnega odbora SD Kranj, koordinatorjem tekmovanja za CP g. **Vladom Pircem** in direktorjem OE Zavoda za šolstvo Kranj g. **Mihom Mohorjem** se je deževnega jutra odpravila proti Celovcu. Tam sta nas pričakala ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence dr. **Miha Vrbinc**, slovenski konzul v Celovcu g. Gregor Juvan, učitelji njihove gimnazije in dijaki. Pripravili so nam kratek kulturni program, nato pa je sledila podelitev. Pozdravila sta nas tudi koordinator tekmovanja g. Vlado Pirc in v imenu predsednika SDS dr. **Mirana Hladnika**, ga. dr. **Milena Blažič**. Zlati cankarjevci so prejeli grafike akademske slikarke Maje Šubic na temo letošnjega tekmovanja. Maji, ki že peto leto sodeluje z našim društvom, so bile za navdih knjige za letošnje tekmovanje, na svojih grafikah pa je prikazala pot odraščanja sodobnega najstnika.

Srebrni cankarjevci so prejeli knjižne nagrade, ki jih je delno sponzorirala Mladinska knjiga iz Ljubljane. Za dve knjižni nagradi pa so poskrbeli tudi naši gostitelji v Celovcu, podelil pa jih je njihov ravnatelj g. Miha Vrbinc. Po kratkem intervjuju za njihovo televizijo in radio so nas pogostili s toplo malico v prostorih njihove gimnazije in nas seznanili s potekom dela na njihovi šoli. Nato smo se glede na avtobuse razdelili v tri skupine, vsaka je dobila svojega spremljevalca – vodnika, in sledil je ogled Celovca z okolico. Naš avtobus je spremljal sam ravnatelj. Ogledali smo si vojvodski prestol, cerkev Gospe Svete ter mestno jedro Celovca z njegovimi znamenitostmi. Navdušeni nad zanimivo, poučno in strokovno razlago g. Vrbinca smo se ob 16.00 poslovili od Celovca in odpeljali proti Kranju. Naj svoje poročilo zaključim z besedami, s katerimi sem se poslovila od mentoric in tekmovalcev zmagovalcev na svojem avtobusu: "Želim vam, da se čez poletje spočijete, naberete novih moči in idej, jeseni pa spet vključite v kolesje sistema, ki se mu pravi tekmovanje za CP. Tekmovalcem pa v športnem duhu kličem Nasvidenje na vseslovenskem tekmovanju za CP 2007". — **Vlasta Jemec**, predsednica SD Kranj (Vlasta.Jemec@guest.arnes.si), 27. maja

Na spletnih straneh Slavističnega društva Slovenije (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>) so ob poročilu Vlaste Jemec o podelitvi Cankarjevih priznanj v Celovcu objavljene tudi slike, gl. poglavje Cankarjevo tekmovanje, http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/podelitev_celovec.doc — *miran*

Slava Slovincem

Tole je pred dnevi prispelo v moj poštni predal. Pošiljam naprej kot zanimivost. — *Anja Kren* (anja.kren@gmail.com), 27. maja 2006

Slava Slovincem (besedilo Jožef Virk, pred 1870)

Naj viharja moč razsaja,
hraste cepi, skale taja,
pahe zemlje naj zdrobi;
vendar kakor siva skala,
sred viharjev trdna stala,
večna bo Slovincem čast!

Naj se ves svet zoperstavi,
narodu pravice davi,
in kovati ga želi;
Slave zora bo svetila,
zlob verige razdrobila,
večna bo Slovincem čast!

Naj mrtvaški strup jezika,
nas srdito v srce pika,
naj le slabo govori;
vzeti nam ne more slave,
ne utajiti bistre glave,
večna bo Slovincem čast!

Kadar bliska meč morije,
v boju kri junaška lije,
kakor hrast Sloven stoji,
za očestvo se daruje,
vso nevarnost zaničuje,
večna je Slovincem čast!

Zato mi Slovenije sini,
zvesti svoji domovini,
eno srce bodimo!
Če nam je ljubezen mati
ino sloga nas pobrati,
večna bo Slovincem čast!

[Več o pesmi in njeni današnji uporabi na <http://www.hervardi.com/himna.php> — *miran*]

Kronika vabil, prireditev, dogodkov, vmes še kakšen aktualen poziv ali razpis

13. Poletni tečaji slovenskega jezika na Slovenski obali Halo, tukaj slovenski Mediteran bodo tokrat potekali v Portorožu od 26. junija do 9. julija 2006 v organizaciji Znanstveno-raziskovalnega središča Koper in Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem. Poletni tečaji so namenjeni vsem, ki bi se radi naučili slovenskega jezika ali svoje znanje slovenščine še izpopolnili, spoznali Slovenijo in njeno kulturo, hkrati pa preživeli dva prijetna poletna tedna na morju.

Tema, ki bo povezovala dopoldanske jezikovne tečaje s popoldanskimi tečaji s predavanji in delavnicami ter večernim programom, je Slovenija – stičišče evropskih kultur. Udeležence čakata tudi letos dve ekskurziji: tradicionalni izlet z barko ob Slovenski obali in izlet po hrvaški Istri. Pripravili pa smo kar nekaj novosti. Poletnim tečajem bo namreč sledila Poletna šola META Humanistika (Mediterska poletna šola teoretske in aplikativne humanistike), na katero vabimo vse, ki želijo poglobiti svoje znanje na področju humanistike in družbenih ved ter izpopolniti znanje slovenščine. META Humanistika bo potekala takoj po Poletnih tečajih, in sicer od 10. julija do 23. julija. Letošnja tema je Pre-misliti Evropo: konstrukcije novega. Šola bo razdeljena na tri vsebinske sklope – Antropološko-koreliološko-kulturološki vidiki, Ekonomsko-demografski vidiki in Jezikovno-kulturni vidiki EU. Predavatelji previh dveh sklopov bodo predavali v angleškem jeziku, predavatelji tretjega sklopa pa v slovenskem jeziku. Posebni gostje Poletne šole bodo med drugimi **John Sinclair, Robert de Beaugrande, Janez Strutz, James Anderson ...** Toplo vabimo, da se udeležite tečajev slovenskega jezika v lepem mediteranskem mestecu na Slovenski obali in/ali Poletne šole META Humanistika. — **Karin Marc Bratina, Mojca Butinar Mužina** (dejan.muzina@guest.arnes.si), 25. maj 2006

V Klubu koroških Slovencev v Ljubljani (KKS-LJ) ter v prijateljskih zamejskih krogih ob povolilnih spremembah v Italiji seveda spremljamo tudi predvolilna dogajanja v Avstriji, kamor zelo neposredno spada tudi "never-ending story" o dvojezičnih krajevnih napisih. V zadnjih dneh notranjeavstrijski procesi skupaj z oblikami mednarodnega vplivanja morda le vlivajo nekaj upanja na (zapozneli, postopni, nepopolni, kompromisni...) razplet te zgodbe. Vmesno bilanco nepostavljanja dvojezičnih krajevnih tabel bodo poskusili opraviti na podijski diskusiji "St. Kanzian/Škocjan. Nič hud'ga. Ali ...?", in sicer v petek, 26. maja 2006 ob 19.30 v "Tourismus Infocenter" v Selu/Seelach pri Klopincu/Klopein.

Skupaj s člani partnerskega Kluba Korošcev v Ljubljani smo z dvema polnima avtobusoma preteklo soboto obiskali Ziljsko dolino in tam poleg "nagrobnikov" (kot bi rekel dr. Ludvik Druml, z ženo Jožico naš gostitelj v "Alte Post – Stari pošti" v Ziljski Bistrici) videli tudi nekaj "mladja". Med "mlade" pojave bi ob tem našem izletu lahko šteli tudi dejstvo, da je enega od avtobusov prvič vodil Ziljan po rodu in imenu Danijel Grafenauer, prof. zgodovine in geografije, ki od jeseni na našem Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani kot mladi raziskovalec pripravlja disertacijo o dolgoletnem predsedniku KKS dr. Juliju Felaherju – njegovo rojstno hišo smo tokrat obiskali. Ker je Danijel v ponedeljek praznoval svojo 30-letnico, mu tudi takole voščimo vse najboljše! [...]

Celo stoletje pa je minilo od ustanovitve vrste koroških slovenskih prosvetnih društev, katerih jubileje proslavljajo to pomlad. Žal se vseh prireditelj članov našega kluba ne uspemo udeležiti, čeprav nas nanje povabijo in čeprav bi jim radi tudi osebno zaželeli še uspešnih naslednjih sto let delovanja. Šele včeraj pa nas je (posredno) doseglo vabilo na delovno akcijo za poživitev Gradišča na Turnah, na

severnem robu domačije Miklove Zale v Svatnah/Schlatten nad Šentjakobom v Rožu. Cilj več let potekajočega projekta je tudi Prireditveni in razstavni dom Miklova Zala; prek Jake Špicarja, ki je dramatisiral priljubljeno Sketovo povest je z Miklovo Zalo povezan tudi naš klub. Dela na gradišču se nadaljujejo že od danes do sobote (torej od 25. 5. do 27. 5.), ponovno pa poleti med 14. in 26. avgustom 2006. O "Iniciativi Miklova Zala" vam podrobnosti lahko sporoči Franz Mikel, Svatne/Schlatten 11, A-9183 Področca/Rosenbach, oevz@twinet.net [...] — **Janez Stergar** (janez.stergar@guest.arnes.si), 25. majA 2006

Vabilo na Mlade rime. To je pesniški večer, kjer se na Metelkovi, v Menzi pri koritu, vsak mesec predstavi pet mladih pesnikov/pesnic. Osme Mlade rime bodo 31. 5. ob 21. uri. Svoje pesmi bodo brali Stanka Hrastelj, Tanja Petelinek, Iva Jevtić, Aljoša Harlamov in Aleš Kreže. Gost večera bo Milan Dekleva. 1. junija ob 20. uri na Mostovni organiziramo gostovanje skupaj s Fakulteto za slovenske študije Stanislava Škrabca Univerze v Novi Gorici. Svoje pesmi bodo brali: Franci Novak, Marko Rop, Ana Pepelnik in Kristina Kočan. Gost večera bo Jure Jakob. — **Veronika Dintinjana** (za KUD Kentaver, kentaver@gmail.com, 29. in 31. maja 2006

Pred pričetkom poletja vam pripravljamo še zadnji literarni večer, na katerem bo gost Feri Lainšček. Predstavili bomo njegovo najnovejšo zbirko kratkih zgodb z naslovom *Strah, da se bo ustavil čas*. Literarni večer bo popestrila ciganska glasbena skupina Langa, avtorjeva besedila pa bo interpretiral Elvis Berljak. Prireditvev bo v sredo, 31. maja 2006 ob 20. uri v Literini knjigarni (Miklošičeva 4, Maribor). Literarni večer bo povezoval Marko Samec.

Feri Lainšček, književnik iz šolskih učbenikov in antologij, dobitnik številnih prestižnih nagrad in priznanj, je svojo ustvarjalnost že zdavnaj pospremil s preprosto razlago, da pisateljevanje zanj ni poklic, niti poklicanost ali poslanstvo, temveč kratko malo način življenja. Avtor je pričujoči izbor kratkih zgodb podnaslovil časopisnice. Ta izvorna žanrska oznaka ji nadvse pristoji, saj je dejstvo, da je Lainščku v minulih nekaj letih na straneh časopisa *Nedelo* uspelo ustvariti nekaj na slovenskem zelo redkega. Gre namreč za kratke zgodbe, ki sicer posegajo po dnevno aktualni tematiki, vendar pa kolumnistovo mnenje, komentar in "vsevednost" praviloma nadomeščajo z zgovorno fabulo in univerzalnim sporočilom. — info@knjigarna-litera.org, 29. maja 2006

Javno vabilo na razgovor z ugledno slovensko pesnico in pisateljico **Svetlano Makarovič**. Razgovor bo na Filozofski fakulteti v sredo 31. 5. 2006 ob 18. uri v predavalnici št. 34. Tema razgovora bo soočenje znanosti o duševnem razvoju otrok z dilemami ustvarjanja literature za otroke. Razgovor bo vodil prof. dr. **Ludvik Horvat** z oddelka za psihologijo. Vabljeni so vsi zainteresirani študentje, kolegi učitelji in sodelavci ter vsi občudovalci literarne gostje Svetlane Makarovič. — **Matjaž Rebolj** (Matjaz.Rebolj@ff.uni-lj.si), 30. maja 2006

Univerza v Novi Gorici bo od 1. do 3. decembra 2006 v Novi Gorici organizirala znanstveno konferenco FDSL 6,5. Konferenca FDSL (Formal Descriptions of Slavic Languages / Formalni opisi slovanskih jezikov) je bila vse do letos organizirana le vsaki dve leti izmenoma med Leipzgom in Potsdamom, letos pa bo postala vsakoletna. Ker je to torej prva FDSL konferenca organizirana le eno leto za prejšnjo (FDSL 6 je bila organizirana v Potsdamu decembra 2005) in prva FDSL konferenca organizirana izven Nemčije, smo ji dali (nogometno obarvano) ime FDSL (halftime) 6.5 [FDSL (polčas) 6,5]. Konferenca bo potekala v angleščini. Povabljeni predavatelji: prof. dr. **Željko Bošković**, University of Connecticut, prof. dr. **Draga Zec**, Cornell University, dr. **Ora Matushansky**, CNRS/ Université Paris VIII, doc. dr. **Tatjana Marvin**, UL.

Fakulteta za slovenske študije Stanislava Škrabca na Univerzi v Novi Gorici vas vabi, da pošljete povzetke predavanj za konferenco FDSL 6.5 za 20-minutna predavanja (z 10-minutno diskusijo, torej skupaj 30 minut) o katerikoli temi, ki na formalen način obravnava slovansko skladnjo, glasoslovje, pomenoslovje, oblikoslovje ali dušno-jezikoslovje (psiholingvistiko). Drugače kot na prejšnjih FDSL konferencah letos ne bomo imeli vzporednih sekcij, zato pa bomo imeli rezerviran čas za ogled posterjev. Rok za oddajo povzetkov je 1. julij, 2006. Največja dovoljena dolžina povzetkov je dve strani (vključujoč podatke in reference). Napisani naj bodo v angleščini s fontom velikosti 12. Imeti morajo naslov in biti anonimni. Prosimo vas, da jih pošljete kot pdf-priponke na fdsl.6.5@gmail.com. Sprejemamo le elektronsko poslane povzetke. Zraven pošljete tudi: 1. naslov predavanja, 2. vaše ime, 3. vaš naslov in institucijo, 5. e-mail, (6. ali ne želite, da bi vaš povzitek ocenjevali tudi za posterske prispevke.) Več na http://www.p-ng.si/~fmarusic/fdsl/index_slo.html. — **Lanko Marušič** (franc.marusic@p-ng.si), 2. junija 2006

Adam Michnik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Predavanje Politika proti medijem ali nasprotno – Kakšno naj bi bilo njuno idealno razmerje? v okviru ciklusa Kultura strpnosti 8. junija 2006 ob 17.00 v predavalnici 34. — Kot politični esejist, novinar in zgodovinar se Adam Michnik, glavni urednik časopisa Gazeta Wyborcza, legenda iz burnih časov poljske poti v demokracijo in rušenja komunističnega režima v Vzhodni Evropi, nekdanji disident, ki ostaja zvest demokratičnim načelom tudi pri obračunavanju s preteklostjo, še vedno kritično odziva na aktualna vprašanja družbenega življenja in dosledno vztraja v brezkompromisni drži svobodnega intelektualca. Londonski Financial Times ga je uvrstil na listo 20 najbolj vplivnih novinarjev na svetu: "Obsojeni smo na nepopolnost. Zato demokracija ni ne črna ne bela. Demokracija je siva, mukoma se rojeva, njeno vrednost in okus pa je moč najbolje spoznati takrat, ko omaga pod pritiskom skrajnosti rdečih, belih ali rjavih idej." — **Maja Avsenik** (Maja.Avsenik@ff.uni-lj.si), 2. junija 2006

Spostovani člani Slovenskega društva za primerjalno književnost, na spletni strani društva <http://www.zrc-sazu.si/sdpk> boste našli fotografije, zapisnik,

predsednikovo poročilo in druge podatke o obcnem zboru društva, ki je bil prejšnji ponedeljek v prostorih DSP. Za novo predsednico društva je bila izvoljena dr. **Vanesa Matajc**, društvo pa je dobilo tudi novega častnega člana, dr. **Daroslava Dolinarja**. — **Marijan Dovič**, urednik spletnih strani SDP (Marijan.Dovic@zrc-sazu.si), 31. maja 2006

Študentska založba praznuje deseto obletnico svojega delovanja. V tem času se je uveljavila kot ena pomembnejših slovenskih založb s področja literature in humanistike, k čemur so pripomogle zlasti njene knjižne zbirke (Beletrina, Claritas, Scripta, Koda in ČKZ), v katerih je slovensko tržišče redno oskrbovala s prodornimi leposlovnimi, esejističnimi in humanističnimi naslovi, delno pa tudi brezplačni dvomesečnik *Air Beletrina*. Osrednja prireditve praznovanja (ki nosi udarno ime V imenu knjige!) bo potekala v četrtek, 8. junija 2006, od 16. do 22. ure na Dvornem trgu v Ljubljani. S slavnostnimi govori in branji bo nastopila kopica pomembnih imen, med njimi tudi književniki in publicisti Dušan Šarotar, Aleš Šteger, Mitja Čander, Tone Peršak, Manca Košir, Lucija Stupica, Darko Žlebnik, Marko Samec, Andrej Brvar, Damijan Šinigoj, Matjaž Brulc, Tomaž Šalamun, Dušan Merc, Erica Johnson Debeljak, Polona Glavan, Nina Kokelj, Vladka Rejc, Feri Lainšček, Boris A. Novak, Alojz Ihan, Mojca Kumerdej, Andrej E. Skubic, Irena Svetek, Dušan Čater in Jurij Hudolin. Praznovanje bosta popestrila nastopa etno skupine Jararaja in Ditke Haberl. Program: http://www.studentskazalozba.si/si/informacija.asp?id_meta_type=4&id_informacija — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 2. junija 2006

Založba Zora in Slavistično društvo Maribor vas vabita v sredo, 7. 6. 2006, ob 13. uri v Glazerjevo dvorano Univerzitetne knjižnice Maribor (Gospojna 10) na predstavitev in tiskovno konferenco ob izidu petih knjig s področja jezikoslovja in književnosti, ki so izšle v knjižni zbirki Zora. O knjigah bodo spregovorili uredniki in avtorji:

Zora 38: **Blanka Bošnjak**: *Premiki v sodobni slovenski kratki prozi*.

Zora 39: **Anna Kolláth**: *Magyarul a Muravidéken*.

Zora 40: *Tinjska rokopisna pesmarica*, uredila **Martina Orožen**.

Zora 41: *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*, uredili **Mihaela Koletnik** in **Vera Smole**.

Zora 42: **István Lukács**: *Paralele. Slovensko-madžarska literarna srečanja*. — **Marko Jesensek** (marko.jesensek@uni-mb.si), 1. junija 2006

V zadnjem tednu je bilo v visokem šolstvu toliko novih pomembnih stvari, kot le redko prej. Na <http://www.uni-lj.si/kakovost> so povzetki člankov iz dnevnega tiska o razpravi o spremembah visokošolskega zakona in o nacionalnem programu in o odstopu državnega sekretarja za visoko šolstvo. Lahko preberete odmeve na neizvolitev študentskega predsednika in na študentske proteste ter zaplete pri gradnji študentskih domov ter umetniških akademij. Povzeli smo ocene zunanjih ocenjevalcev za akreditacijo EQUIS, z domače strani UL pa o predlogih njene

strategije. Aktualni so tudi razpisi podiplomskega študija UL, UM in UP. Za tiste, ki jim je pomembno kakovostno pedagoško delo, bo zanimiv razpis priznanj Slovenskega društva za visokošolsko didaktiko, ki te dni praznuje 10 letnico. Poglejte tudi novice o živahnem dogajanju v prejšnjih tednih, v Arhivu. — **Bogomir Mihevc** (Miro.Mihevc@uni-lj.si), 5. junija 2006

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik vabi na tradicionalni dvodnevni junijski izobraževalni seminar. Seminar je namenjen vsem, ki jih zanima slovenščina kot tuji jezik, profesorjem slovenščine, diplomantom slovenistike, absolventom in študentom, vsem, ki si želijo pridobiti in poglobiti svoje znanje s področja slovenščine kot tujega jezika. Potekal bo v sredo, 28. junija, in v četrtek, 29. junija 2006 na FF v Ljubljani, Aškerčeva 2. Program seminarja je dostopen na <http://www.centerslo.net>. Kotizacija za 20-urni seminar znaša 15.000,00 SIT za zaposlene in 10.000 SIT za študente. Kontaktni naslov je lidiya.jesenko@ff.uni-lj.si. — **Nataša Pirih** (n.pirih@ff.uni-lj.si), 7. junija 2006

Škrabčeva domačija (Hrovača 42, Ribnica; <http://www.skrabceva-domacija.com>) vabi na literarni večer z Ifigenijo Simonović in Manco Košir. Tema srečanja bo zbirka pesmi Vitomila Zupana *Pesmi iz zapora*. **Vitomil Zupan** (1914–1987) je s pomočjo **Ifigenije Simonović** ponovno oživljen – oživljen kot doslej še neznan, predvsem ljubezenski pesnik. Ko je bil med letoma 1948 in 1954 zaprt kot politični kaznjeneec, je dneve in noči pisal pesmi na toaletni papir in v majhne zvezke. Pisal je, da bi preživel. Pisal je, da bi povedal zgodbo slovenskega povojnega ujetnika. Ifigenija Simonović, znana kot pesnica, pisateljica in oblikovalka, je pesmi prepisala in jih izdala v sedmih knjigah. Literarni večer bo v četrtek, 15. junija 2006, ob 20. uri na vrtu Škrabčeve domačije. V primeru slabega vremena se bo literarni večer odvil v skednju Škrabčeve domačije. — **Matjaz Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 8. junija 2006

11. in 12. oktobra 2006 bo na Filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi drugič potekala mednarodna znanstvena Konferenca mladih slavistov. Zainteresirani študenti in doktorandi slavistike bodo zopet dobili priložnost, da predstavijo rezultate svojih raziskovalnih dejavnosti. Konferenca je nadaljevanje zelo uspešne konference, ki je potekala maja 2005. Pristrčno vabimo k sodelovanju tudi študente iz ostalih slavističnih področij. Cilj projekta je povečati prepustnost informacij o strokovni dejavnosti študentov na posameznih slavističnih področjih in tudi različnih slavističnih delovnih mestih. Za doseg tega cilja je po našem mnenju potrebno pridobiti zadostno število referentov in recipientov in zagotoviti primerne pogoje za uspešno diskusijo. Zaradi tega vabimo tudi slaviste izven Prage in tuje slaviste in vas prosimo za referate v dolžini 15–20 minut. Jeziki konference bodo slovanski, pri čemer so referetni dolžni organizatorjem javiti vnaprej (skupaj s prijavo), v katerem jeziku bodo predstavili prispevek. Posamezni prispevki bodo na podlagi izbranih tem razdeljeni v skupine, ki jih bodo vodili doktorandi FF UK. Udeleženci, ki bodo svoje referate dodelali v obliki zaokrožene študije, bodo imeli možnost svoj tekst tudi izdati v zborniku. Tematska področja: 1. jeziki in literatura

manjšin, 2. jezikovni kontakti – zgodovina in sodobnost, 3. slovanska književnost v evropskem kontekstu, 4. Rusija – mit in resničnost, 5. politična in filozofska razmišljanja slovanskega areala, 6. slavistika v modernem svetu.

Od udeležencev bomo pobrali konferenčno takso v višini 300 Kč (na mestu). Nastanitev udeležencev, ki niso iz Prage, krije organizator, ostale stroške (prevoz do mesta dogajanja in hrano) ustanova, ki udeleženca pošilja, oz. študent sam. Zanimane prosimo, da kar najhitreje kontaktirajo organizatorje (konference2006@seznam.cz). Rok je 30. junij 2006, termin za oddajo strukturiranih in preglednih anotacij referatov v jeziku prispevka in v češčini ali angleščini je 31. julij 2006. Ob pravočasni prijavi zagotovimo udeležencem, ki niso iz Prage, nastanitev. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@iol.net), 12. junija 2006

[I]n za konec še beseda o predstavi Kaj ti je deklica včeraj na Gradu: bila je odlična! V temelju je komedija del arte, ki objame in preplete lepo število ljudskih motivov z nekaj plesa, petja in muzike (glasba je delo Jureta Karasa, bolj znanega pod imenom Slon iz slavnega tandema Slon in sadež, izvajalca pa sta bila Marko Brodnik na harmoniki in Grega Budal na klarinetu). Prisotni so še elementi interakcijskega gledališča in lutkovnega gledališča. Vse skupaj se je zgodilo pod milim ljubljanskim nebom v grajskem atriju. Spre gledati pa ne gre tudi scenografije in kostumografije (delo mlade, uveljavljajoče se kostumografke Kate Zalar). Res je, da so pripadniki Šentjakobskega gledališča označeni kot amaterji, vendar se v včerajšnji predstavi pod vodstvom Jaše Jenulla, Vide C. Bren in Marka Bratuša ta oznaka ni nikjer kazala. — **nuša [Nuša Dedo-Lale]** (nusa.dedo-lale@volja.net), 13. junija 2006

Slovensko društvo za jezikovne tehnologije vabi v sklopu meta-konference Informacijska družba – IS 2006 na konferenco o jezikovnih tehnologijah, ki bo potekala od 9. do 13. oktobra 2006 na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani. To srečanje je peto v vrsti slovenskih konferenc o jezikovnih tehnologijah in je sedaj prvič organizirano kot mednarodna konferenca z mednarodnim programskim odborom. Uradna jezika konferenca sta slovenski in angleški. Potekala bo v dveh delih: v enem bodo predstavljeni prispevki v slovenščini, v drugem pa v angleščini. Sprejeti prispevki bodo objavljeni v zborniku, ki ga bodo prejeli udeleženci ob registraciji. Objavljeni bodo tudi na spletnih straneh. Na konferenci želimo zbrati raziskovalce, predstavnike podjetij in javne uprave, ki raziskujejo, razvijajo ali uporabljajo jezikovne tehnologije. Nekatera zanimiva področja jezikovnih tehnologij so: razvoj, standardizacija in uporaba jezikovnih virov, govorne tehnologije, strojno prevajanje in drugo več- in medjezično procesiranje naravnega jezika, jezikovne tehnologije, vezane na semantični splet in predstavitev znanja, strojno (statistično) učenje jezikovnih modelov, zajemanje in luščenje informacij, primeri uporabe jezikovnih tehnologij, predstavitev jezikovnih tehnoloških projektov. [...] Tekoče informacije so dostopne na <http://nl.ijs.si/is-ltc06/> oz. pišite na hlt-conf@ijs.si. — **Tomaz Erjavec** (tomaz.erjavec@ijs.si), 12. junija 2006

Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem in Pedagoški inštitut, Svetovni debatni inštitut na Univerzi v Vermontu, ZDA, Zavod Republike Slovenije za šolstvo ter ZIP, Za in proti, Zavod za kulturo dialoga Slovenija, vabijo vse strokovnjake in strokovnjakinje s področja argumentacije, retorike in debate, ter vse učitelje in učiteljice, ki uporabljajo aktivne debatne metode, na mednarodno konferenco o argumentaciji, retoriki, debati in pedagogiki podeljevanja moči, ki bo pod naslovom Misliti in govoriti boljši svet, od 24. do 26. novembra 2006 potekala na FHS v Kopru. Konferenca bo združila strokovnjake za argumentacijo in retoriko, učitelje, mentorje debatnih klubov ter organizatorje lokalnih, nacionalnih in mednarodnih debatnih mrež, ki bodo v živahnih razpravah izmenjevali mnenja o kritičnem mišljenju in zagovorniškem diskurzu kot metodah poučevanja, kakor tudi o širših problemih uporabe argumentacije, retorike in debate. [...] Program obsega tri tematske sklope: Argumentacija in retorika, Debata, Kritično mišljenje/pedagogika podeljevanja moči. Naj vas ne skrbi, če se vam zdi, da vaš prispevek ne sodi v nobeno od treh kategorij. Pošljite nam ga in presodili bomo, kam spada. Prispevke, za katere se sami ne morete odločiti, kam spadajo, pošljite na naslov alfred.snider@uvm.edu

Pričakujemo prispevke v naslednjih oblikah: skupinske ali individualne akademske referate, skupinske razprave o inovacijskih konceptih, javne debate o pomembnih temah na teh področjih, primere in predstavitve aktivne pedagogike, kreativne predstavitve, ki inspirirajo in motivirajo, delavnice, ki ponujajo nove tehnike in programe. Prispevke pošljite po elektronski pošti v izbrano kategorijo (glej spodaj). Vse, ki nameravate sodelovati s prispevki, prosimo, da pošljete naslov in kratek izvleček prispevka v slovenščini ali angleščini, ki naj ne presega 150 besed. Udeleženci in udeleženke konference bodo v roku šestih mesecev po konferenci dobili zbornik prispevkov s konference. Predloge za prispevke pošljite do 1. avgusta 2006. Prosim, da sodelovanje na konferenci in nastanitev uredite z gospo Bojano Skrt (bojana.skrt@siol.net).

Veselimo se prispevkov v slovenščini, saj bo del konference namenjen tudi slovenskim predstavitev, sicer pa bodo gostje iz tujine svoje prispevke predstavljali v angleškem jeziku. Prevajanja ne bo. [...] Konferenca bo potekala na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Glagoljaška 8, Koper, <http://www.fhs-kp.si>. Prijavnina je 55 EUR in pokriva udeležbo na konferenci, materiale in banket. Udeleženci in udeleženke bodo nastanjeni na različnih lokacijah, glede na to, koliko so pripravljeni odšteti v ta namen. Cene nastanitev so od 19 EUR v dijaškem domu, do 31 EUR v Hotelu Vodišek (<http://www.hotel-vodisek.com/>). Cene so za eno osebo v dvoposteljni sobi, za enoposteljno sobo je treba doplačati 10 EUR. Na voljo so še drugi hoteli v Kopru, Izoli in Piranu. Za dodatne informacije pobrskajte po Internetu. Konferenca je javna in vsi, ki vas tematika zanima, ste vljudno vabljeni. Dodatne informacije najdete na <http://www.ljudmila.org/debata> ali <http://debate.uvm.edu/betterworld.htm> — **Igor Ž. Žagar** (igor.zagar@guest.arnes.si), 14. junija 2006

Nova znamenja. Ena osrednjih humanističnih zbirk na Slovenskem. Ob poeziji in krajših proznih delih prinaša zbirka predvsem dela sodobne domače in tuje filozofske, sociološke in "alternativne" misli, s posebnim poudarkom na temeljnih problemih današnjega postmetafizičnega časa in dehumaniziranega človeka v njem. Poleg tega se zbirka posveča tudi sodobni esejistiki kot tisti literarni zvrsti, ki zaradi svoje hibridnosti omogoča različnim avtorjem osvetliti različne problematike na zelo različne, individualne načine in ki je zato danes vse bolj brana. Urednik Andrej Brvar.

Mitja Čander: *Eseji o slovenski prozi (eseji o slovenski literaturi)*. V svojem prvencu *Zapiski iz noči* (Litera, 2003), se je Mitja Čander, eden najbolj profiliranih mlajših esejistov, ukvarjal s temami in deli svetovne književnosti. Zbirka esejev, ki jo bomo natisnili tri leta pozneje, pa se ukvarja s slovensko literaturo, natančneje s prozo po drugi svetovni vojni. Zbirka je nekakšno dopolnilo oziroma dvojček prve. Tudi tokrat ostaja Čander zavezan esejističnemu subjektivizmu in oblikovani igrivosti. Zato zbirka ni nobena literarnozgodovinska študija. Marsikaj je namenoma opuščeno in marsikaj tudi predimenzionirano, kar je pač davek oblike. [...] *Eseji o slovenski prozi* so relativen poskus iskanja korenin, žive dediščine v posameznih delih Vitomila Zupana, Lojzeta Kovačiča, Draga Jančarja, Mateta Dolenca, Zorka Simčiča, Rudija Šelige, Petra Božiča, Marjana Rožanca, Marjana Tomšiča, Borisa Pahorja in drugih. Ob pripravi zbirke mi je avtor med drugim sporočil naslednje: "Ob tem pa bo zelo pomembno, koliko odkritosrčno in smelo mi bo uspelo artikulirati lasten horizont pričakovanj, torej pozicijo, s katere zrem na literaturo." Zdaj ko je zbirka napisana in sestavljena, je avtorjeva skepsa odveč. Tako kot že prvenec *Zapiski iz noči* so tudi *Eseji* individualno močno profilirana, v pogledih inovativna in hkrati jezikovno bleščeče napisana zbirka literarnih razmislekov. Predstavitve bo v četrtek, 22. 6. 2006 ob 11.00 v Jazz klubu Gajo, Beethovnova 8 v Ljubljani. — info@knjigarna-litera.org, 15. junija 2006

Z veseljem sporočamo, da bo internetni tečaj Slovenščina na daljavo odslej prosto dostopen na <http://www.e-slovenscina.si>. Tečaj je namenjen samostojnemu učenju slovenščine kot tujega jezika. Nastal je kot rezultat ciljnega raziskovalnega projekta, katerega nosilec je bil Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik FF UL, ter v sodelovanju z Laboratorijem za telekomunikacije FE UL in Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Odprtje in javna predstavitve tečaja bo v četrtek, 22. junija 2006, ob 11. uri v multimedijiški dvorani Fakultete za elektrotehniko, Tržaška cesta 25 (pritličje levo). Prisrčno vas vabimo, da se nam pridružite. Vse nadaljnje informacije dobite po telefonu na št. (01) 241 86 48 ali po e-pošti jana.zemljarij@ff.uni-lj.si — **Janez Bešter**, predstojnik Laboratorija za telekomunikacije, Fakulteta za elektrotehniko, **Marko Stabej**, vodja CRP-a Slovenščina na daljavo, FF, preko Mateja.Cop@ff.uni-lj.si, 16. junija 2006

Lepo ... pa se moja tečnoba ni mogla premagati, da ne bi spet stavila sama s seboj, da v petih minutah najde najmanj tri napake. Je že res, da niso iz plejade kapitalnih

kozlov, so pa vendar ... in to v testni poli za preizkus slovenščine na visoki ravni.
— Jože [Andrej Čibej] (ekorist@siol.net), 18. junija 2006

2. tema: Čas norih krav – kaj jesti?

Trg govejega mesa v Evropi razpada. Jedci se izogibajo zrezkov in rulad, menze so govedino pregnale s svojih jedilnikov. Je to razumna preventiva ali neupravičena histerija? O bolezni norih krav se je že leta 1992 diskutiralo v strokovnih revijah, v zadnjem času pa je o tem vse več pisanja in govora v javnih medijih. V svetu se vsak dan pojavi kakšna nova kužna bolezen, toda: ali je to dejansko lahko razlog, da na s vsak č zajame panika? Ali pa je čas, da zares postanemo vegetarijanci?

2. Esej (naravoslovna usmeritev)

Izberite eno od spodaj navedenih tem in na izbrano temo napišite besedilo, dolgo od 150 do 180 besed. O temi izrazite svoje mnenje in ga utemeljite. Prosimo, pišite čitljivo. (Besedilo bo ocenjeno z oceno do 1 do 5.)

Katere so največje prednosti prehranjevanja v menzah?

2. tema: Čas norih krav – kaj jesti?

Trg govejega mesa v Evropi razpada. Jedci se izogibajo zrezkov in rulad, menze so govedino pregnale s svojih jedilnikov. Je to razumna preventiva ali neupravičena histerija? O bolezni norih krav se je že leta 1992 diskutiralo v strokovnih revijah, v zadnjem času pa je o tem vse več pisanja in govora v javnih medijih. V svetu se vsak dan pojavi kakšna nova kužna bolezen, toda: ali je to dejansko lahko razlog, da na s vsakič zajame panika? Ali pa je čas, da zares postanemo vegetarijanci?

Kaj o navedeni problematiki menite vi? Kako ravnate sami? Kaj jeste? Se zavedate tveganja, se prepuščate histeriji? Imate kakšen predlog, kako do rešitve? Utemeljite svoje mnenje in ga ponazorite s konkretnimi primeri.

Pozdravljen, Miran, k tistemu, kar je posredoval gospod Jože Andrej Čibej. V čisto zadnji vrstici tega, kar imamo na slikah, bi rada bila z rokico zakrita še ena nepotrebna: "Imate kakšNE predlog, kako do rešitve?" Imam, podoben pa je tvojemu: besedilo je potrebno jezikovnega pregleda ko star volk šusa. [...] —**Peter [Weiss]** (Peter.Weiss@guest.arnes.si), 19. junija 2006

Na spletni strani <http://www.centerslo.net/seminar> si lahko ogledate program 42. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture. Predavanja, Parada mladih in izbirni tečajji so odprti za vso zainteresirano publiko. — **Irena Novak Popov**, predsednica 42. SSJLK, preko **Tjaše Alič** (Tjasa.Alic@ff.uni-lj.si), 16. junija 2006

Spostovani člani SDPK, na spletni strani društva <http://www.zrc-sazu.si/sdpk> (v rubriki novo) najdete vabilo k sodelovanju ob jubileju revije *Primerjalna književnost*. — **Marijan Dovič** (Marijan.Dovic@zrc-sazu.si), 16. junija 2006

Spoštovana gospa, cenjeni gospod! Radi Vas tudi letos vabimo na "Praznik Mohorjeve", ki bo v četrtek, 22. junija zvečer tukaj na travniku Mohorjevega doma na Vetrinskem obmestju. (Vhod cesta 10. oktobra!). Veselilo nas bo, ko boste pripeljali s seboj tudi svoje prijatelje in znance, ki morda še niso bili tukaj v podeželskem ambientu sredi Celovca! Tudi v četrtek velja vstopnina predprodaje: 7 eur. Vidimo se! — **Franc Kattinig** (franc.kattinig@mohorjeva.at), 19. junija 2006

Ingeborg Bachmann: nova branja in nadaljnje pisave. Oddelek za germanistiko s skandinavistiko in nederlandistiko vabi ob 80. obletnici rojstva najpomembnejše avstrijske pisateljice Ingeborg Bachmann na dvodnevni mednarodni znanstveni posvet, ki bo potekal od 23. do 24. junija 2006 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, predavalnica 302. Podroben program je na voljo tudi na <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/germanistika/Slovensko/prireditve/bachmann-program.htm>.

Petek, 23. junija 2006

9.30 Pozdravne besede dekana, predstojnice

10.00: **Kurt Bartsch**, Gradec, Bachmann-Lektüren: Literarische und essayistische Annäherungen

10.40 **Sara Lennox**, Amhurst, Bachmanns "Simultan" und Zygmunt Baumanns "Flüchtige Moderne"

11.40 **Helgard Mahrdt**, Oslo, Denken und Schreiben – "Ansiedlungsversuche" in der Welt. Ingeborg Bachmann und Hannah Arendt

12.20 **Barbara Agnese**, Dunaj, Das Bild der Psychiatrie bei Ingeborg Bachmann und Sylvia Plath

14.00 **Vesna Kondrič Horvat**, Maribor, Eine Autorin als Transformator, der die Welt verändert, die Welt schön macht? Ingeborg Bachmann und ihre ambivalente Rezeption durch die Autorinnen in der Schweiz

14.40 **Rita Svandrlík**, Firenze, "Das Virus Verbrechen": Täter und Opfer bei Ingeborg Bachmann und Elfriede Jelinek

15.40 **Amalija Maček**, Ljubljana, Simultan (un)glücklich?

16.20 **Irena Samide**, Ljubljana, Fremde Textwelten: Ingeborg Bachmanns Dunkles zu sagen aus DaF-/auslandsgermanistischer Perspektive

17.00 **Saša Jazbec**, Maribor, Ingeborg Bachmann im DaF-Unterricht oder Jugend in einer slowenischen Stadt

19.00 Sprejem na avstrijskem veleposlaništvu

Sobota 24. junija 2006

9.00 **Hermann Korte**, Siegen, Portalfiguren der Nachkriegslyrik: Bachmann, Benn und Celan in der Gedichtpoetik der jüngeren Dichtergeneration.

9.40 **Luigi Reitani**, Videm, ".zum Schauen erwacht". Ingeborg Bachmanns Poetik des Sehens am Beispiel ihrer italienischen Erfahrung

10.50 **Dejan Kos**, Maribor, Literaturgeschichte und Systemtheorie. Beispiel: Bachmann

11.30 **Christa Gürtler**, Salzburg, Gedächtnisräume und Sehnsuchtsorte – Zur Topographie in Ingeborg Bachmanns Prosa

12.10 **Ilse Nagelschmidt**, Leipzig, Zerstörungen weiblicher Kindheit und lebenslang wirkende Folgen. Ingeborg Bachmann – Christa Wolf. Ein Vergleich

14.00 **Eva Höhn**, Banská Bistrica, Ingeborg Bachmann. Die Wege ihrer Prosa

14.40 **Neva Šlibar**, Ljubljana, Fremdheiten. Zu den frühen Prosafragmenten Ingeborg Bachmanns

15.20 **Špela Virant**, Ljubljana, Dramatische Strukturen in der Prosa Ingeborg Bachmanns

16.00 Okrogla miza o prevajanju del Ingeborg Bachmann: **Anja Uršič, Neža Maurer, Amalija Maček, Aleš Šteger**, moderator: **Štefan Vevar**

Prispevki bodo v nemščini; razprave so lahko v nemščini in v slovenščini. — **Tatjana Gyorkos** (Tatjana.Gyorkos@ff.uni-lj.si), 20. junija 2006

Sinoči je Društvo slovenskih književnih prevajalcev podelilo Sovretovi nagradi za najboljše prevodne dosežke v letu 2005. Prejeli sta jo **Vlasta Pacheiner Klander** (za prevod vedske poezije) in **Jana Unuk** (za več prevodov iz poljščine). Ker imajo prav literarni prevajalci izredne zasluge za bogatitev slovenskega jezika – tako z vnašanjem novosti kot z ohranjanjem pogosto pozabljene dediščine – menim, da si nagrajenki zaslužita posebno tople čestitke tudi v okviru te skupine. — **V. [Velkovrh Bukilica]** (vvb@siol.net), 21. junija 2006

Vesna V. Bukilica je poročala o torkovi podelitvi dveh Sovretovih nagrad za prevajanje, jaz pa dodajam, da so dan prej, v ponedeljek, 19. junija 2006, v prostorih DSP podelili še eno – Stritarjevo nagrado mlademu literarnemu kritiku, s katero želi DSP opozoriti na kritiko kot posebno zvrst literature. Žirija v sestavi **Mitje Čandra** (predsednik žirije, sicer pa prvi dobitnik Stritarjeve nagrade ob njeni ustanovitvi 1998), **Aleša Čara** in **Petre Pogorevc** (lanska dobitnica Stritarje

nagrade) je odločila, da nagrado letos prejme **Gorazd Trušnovec**, znan kot sodelavec četrtkove *Delove* priloge *Polet*. — Očitno je, da organizatorji Stritarjeve nagrade zadnja leta veliko opozarjajo na razsežnost pojma literarna kritika, saj je bila lanska dobitnica nagrade nagrajena za gledališko, letošnji nagrajenec pa za filmsko kritiko. (Prim. *Delo*, 20. 6. 2006, str. 15.)

Festival Pranger – 3. srečanje pesnikov, kritikov in prevajalcev poezije bo letos potekal med 5. in 8. julijem (<http://www.pranger.si> – Šmarje pri Jelšah, Kozje, Pilštanj, Podsreda). Kritičarki **Lucija Stepančič** in **Petra Koršič** ter kritik **Robert Titan Felix** so izbrali naslednje pesniške zbirke: *Nova okna* Primoža Čučnika, *Nikoli več* Petra Kolška, *Neslišnost* Blaža Lukana, *Še banalije* Braneta Mozetiča, *(U)sodno tolmačenje* Aleša Mustarja, *Pripovedi o ovcah, ljudeh in drugih živalih* Marcella Potocca, *Lesbos* Iva Svetine, *Knjiga reči* Aleša Štegra in *Prisotnost* Maje Vidmar. Prevajalski del tudi letos vodi dr. **Martina Ožbot**, s prevajalci Edom Fičorjem, Brankom Čegcem in Josipom Ostijem, gostujoča jezika pa sta hrvaški in bosanski. Letošnja tematska okrogla miza festivala bo imela naslov *Adolescenca in poezija* (Milena Blažič, Boštjan Gorenc – Pižama, Barbara Korun in Ivan Dobnik), v soboto pa bo potekal posvet hrvaških in slovenskih promotorjev poezije s predstavniki obeh ministrstev za kulturo in literarnih festivalov. Glasbeni gostje bodo Katalena, Boštjan Gorenc – Pižama, Jani Kovačič, DJ Podli in hrvaška kantavtorica Lea Dekleva. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 21. junija 2006

Kdor gre na Dunaj ...

Institut za slavistiko Univerze na Dunaju ponovno razpisuje mesto za univerzitetno profesorico / univerzitetnega profesorja za slovenščino (jezikoslovje // literarna veda // kulturna veda) za štiri mesece, od 1. oktobra 2006 do 31. januarja 2007. Pogoji za namestitve so ustrezna visokošolska izobrazba, izvrstna znanstvena kvalificiranost, pedagoške in didaktične sposobnosti, mednarodne izkušnje, po možnosti zunajuniverzitetna praksa. Pričakuje se predavateljska dejavnost (predavanja – tudi obvezna, seminarji) do 8 tedenskih ur (slovenski jezik, slovensko jezikoslovje ali literarna veda ali kulturna veda) ter dobro znanje nemščine. Prijave z življenjepisom, s seznamom objav in predavanj je treba poslati do 23. junija 2006 na Dekanat der Philologisch-Kulturwissenschaftlichen Fakultät der Universität Wien, Dr. Karl Lueger-Ring 1, A-1010 Wien. Številka razpisa: 8A/81-2005/06. — **Andreas Leben** (andreas.leben@univie.ac.at), 6. junija 2006

Objave

V sredo, 31. 5. 2006, ob 18. uri bo v dvorani Svete Cecilije v Mariboru (Slomškovo trg 3) predstavitev in tiskovna konferenca ob izidu 40. knjige knjižne zbirke Zora:

Tinjska rokopisna pesmarica. Knjigo je uredila **Martina Orožen**, transkripcija **Pavle Zdovc**, študije pa so napisali Pavle Zdovc, Martina Orožen, **Ludvik Karničar**, **Irena Orel**, **Marko Jesenšek**, **Aleksander Bjelčevič**, **Marijan Smolik**, **Štefan Alojzij Ferenčak** in **Engelbert Logar**.

"Uresničuje se namen slovenistov in teologov, poznavalcev cerkvene pesmi v preteklosti in sedanjosti, da Tinjska rokopisna pesmarica izide v knjigi in tako slovenistično javnost seznanj s posebno zvrstjo besedne ustvarjalnosti v nekdanjem dvojezičnem prostoru koroške dežele onkraj Karavank. Besedila so pesmi z versko vsebino, opredelimo pa jih lahko kot leposlovno jezikovno zvrst. Med množico ohranjenih rokopisnih cerkvenih pesmaric iz 18. in 19. stoletja, odkritih preko 250 v nekdanjih slovenskih deželnih jezikovnih različicah (kranjski, štajerski, koroški ter prekmurski) je Tinjska rokopisna pesmarica tretja, ki bo ob Kalobskem rokopisu (*Liber cantionum carniolanum*, izšla l. 1973) ter kajkavsko-prekmurski Martjanski pesmarici (izšla l. 1987), ob spremnih študijah slovenskih slovenistov z obeh strani meje "zagledala beli dan". V vseh treh zbirkah iz treh različnih deželnih prostorov (Kranjske, Koroške in Prekmurja) gre za pomembno jezikovno, vsebinsko in glasbeno izoblikovana besedila, ki v naši kulturni zgodovini nudijo dragoceno gradivo za osvetlitev ter spoznavanje besedilnih vrst, zlasti prevladujočega oblikovanja vezane (pesniške) besede oz. leposlovne jezikovne vrsti v zgodovinskem razvoju slovenskega knjižnega jezika." — **Marko Jesenšek** (marko.jesensek@uni-mb.si), 25. maja 2006

Pri založbi *Annales* Znanstveno-raziskovalnega središča Koper Univerze na Primorskem je v začetku tega leta izšla monografija z naslovom *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*, s katero smo uredniki želeli na poseben način obeležiti vstop slovenske države v Evropsko unijo leta 2004. Monografija prinaša prispevke več avtorjev in odgovore na nekatera vprašanja rabe slovenskega jezika. Razdeljena je na tri sklope. V prvem sklopu Medkulturnost jezika in njegovih uporabnikov se teoretiki sprašujejo, čigav je slovenski jezik, tako z diahronega kot sinhronega vidika, in kaj zanj pomeni svojevrstni medkulturni položaj, v katerega je vstopil po vključitvi Slovenije v evropsko združbo. Pojem medkulturnosti in vsebine medkulturnega sporazumevanja so razčlenjeni in utemeljeni z jezikoslovnega, kulturološkega in filozofskega vidika. Slovenska jezikovna politika in jezikovno načrtovanje sta tako postavljena pred pomembne izzive.

Drugi sklop Socialno-funkcijski položaji slovenskega jezika prinaša nekatere odgovore na vprašanje, ali zvrstnost slovenskega jezika danes, tudi spričo evropske integracije, postaja še kompleksnejša ali nasprotno, kot trdi del slovenskih jezikoslovcev, raba slovenščine na nekaterih področjih peša, zaradi česar trpi tudi njena zvrstna pestrost. Polno življenje jezika se kaže tudi ali predvsem v uspešnem funkcioniranju tega jezika na gospodarskem, političnem, kulturnem, šolskem področju in javnem življenju nasploh. Tako je posebna pozornost posvečena

različnim socialno-funkcijskim tipom slovenskih besedil in aktualnim vprašanjem slovenščine v politiki, diplomaciji, medijih ter šolstvu.

V tretjem sklopu Slovenski jezik v stiku avtorji ugotavljajo, kako je tudi za prihodnje načrtovanje razvoja slovenščine izredno pomembno opazovanje delovanja tega jezika v stiku z drugimi/tujimi jeziki, ki se še uporabljajo v Sloveniji, in jeziki, prisotnimi na narodnostno mešanih območjih slovenskega kulturnega prostora (v okviru Slovenije in v zamejstvu). Predstavljene so ugotovitve, kako se v zvezi z omenjenimi vprašanji soočajo pripadniki različnih družbenih skupin in kaj to pomeni za njihovo raven sporazumevalne zmožnosti. Spremembe v rabi slovenščine po osamosvojitvi Slovenije in njenem vstopu v Evropsko unijo pa se čutijo tudi pri njenih neslovenskih uporabnikih, tj. uporabnikih zunaj slovenskega kulturnega prostora. Tako se nekateri prispevki posvečajo problematiki slovenščine kot tujega jezika, drugi pa obravnavajo vprašanja, povezana s prevajanjem in tolmačenjem tako v Sloveniji kot v različnih institucijah Evropske unije.

Monografija s poglobljenim vpogledom v količino in naravo uporabnikov slovenskega jezika nedvomno prinaša pomembne elemente za načrtovanje razvoja slovenskega jezika v prihodnosti. Nadejamo se lahko, da bo pričujoči znanstveni razmislek imel možnost stopiti v dejaven dialog s slovensko politiko, katere pomembno področje naj bi seveda predstavljala tudi jezikovna politika. Nenazadnje je večina jezikovnih uporabnikov tudi volivcev . — **Vesna Mikolič** (Mojca.Butinar@zrs.upr.si), 26. maj 2006

Vabimo vas na predstavitev novih knjig Filozofske fakultete, ki bo v torek, 30. maja 2006, ob 11. uri v predavalnici številka 526 v petem nadstropju zgradbe na Aškerčevi 2. Predstavili bomo:

Marko Kerševan (ur.), *Protestantizem, slovenska identiteta in združujoča se Evropa*. Zbornik raziskuje različnost odnosa do protestantizma na Slovenskem danes in njen pomen za slovensko identiteto v času evropskega združevanja. Pri tem se še posebej posveti okoljem in obdobjem, ki so (bila) posebej občutljiva za odnos do protestantizma: narodnostno in versko mešana Koroška, Štajerska in Prekmurja, obdobje političnih, in mednacionalnih napetosti in polemik ob začetku 20. stoletja (in 400-letnici Trubarjevega rojstva). Prikaže sodobno protestantsko 'politično teologijo' in njeno kritiko ter stališča evropskih protestantskih cerkva do procesov evropskega združevanja. Zbornik vsebuje tudi pregled vizualnih obeležij protestantizma v Sloveniji in bibliografijo spisov o protestantizmu na Slovenskem za obdobje 1995–2005. Raziskavo je vodilo prepričanje, da razvidnejša, bolj argumentirana in diferencirana podoba protestantskega elementa v kompleksnosti slovenske identitete olajšuje promocijo Slovenije kot odprte družbe navzven in njeno uresničevanje navznoter. [...]

Študentke/je Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete so v tematski reviji Študentskega etnološkega gibanja (ŠEG 6) *Al' že spiš?*

Študentske raziskave uspavank in uspavanja objavili svoje multidisciplinarne izsledke o uspavankah in načinih uspavanja otrok in odraslih, ki segajo od strokovnih analiz (antropološke, folklorne, etnološke, etnomuzikološke, psihoanalitične, pedagoške, literarne ...) do poljudnejših zapisov (etnografski opisi, recenzije zgoščenk in pesmaric z uspavanjem). Revija je primerna za raziskovalce/ke omenjenih znanstvenih disciplin in strok, pa tudi za širšo publiko, za tiste, ki jih uspavanje (in uspavanke), ena najintimnejših, najbolj razširjenih in večrazsežnostnih oblik človeškega komuniciranja iz tega ali onega razloga (kot starše, vzgojitelje, učitelje ...) še posebej zanima. — Knjigarna FF (http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/prva_stran/maj06/Knjigarna.htm), preko **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 29. maja 2006

V Genovi se je ravnokar končala 5. konferenca Language Resources and Evaluation (<http://www.lrec-conf.org/lrec2006/>). LREC je, skupaj z obilico pridruženih delavnic, panelov... največji dogodek s tega področja; letos je bilo 800 udeležencev, prispevkov objavljenih v zborniki pa tudi kar nekaj. Kot je že v navadi, jih najdete na <http://nl.ijs.si/sdjt/bib/lrec06/>. Članke o slovenščini najdete pod "Slovenian" v Keywords. Želim vam zanimivo branje! — **Tomaž Erjavec** (tomaz.erjavec@ijs.si), 30. maja 2006

Vljudno vas vabimo v petek 2. junija ob 19.45 v Galerijo mežnarijo v Mengeš na slovesno predstavitev bibliofilske izdaje, faksimila prvega slovenskega bontona *Olikani Slovenec*, avtorja Ivana Vesela (1868). 999 oštevilčenih izvodov bo predstavila prof. **Marija Cvetek**, ki je prispevala strokovno razpravo s slovarjem. Komplet dveh knjig v izredno lepo oblikovanem ovitku je primeren za vašo knjižnico in kot imenitno darilo. — **Zora Slivnik Pavlin** (sed-drustvo@sed-drustvo.si), 31. maja 2006

Ustvariti Evropejce = Fare gli Europei. Ur. **Miran Košuta**. Trst, 2006 (Zbornik Inštituta Gramsci Furlanije Julijske krajine, 8). 242 str.

Andrej Lutman. *Črkovanje*. Ljubljana: Bistisk, 2005, 2006 (Pesmarica).

V novi številki *Jezika in slovstva* (2006/1), ki obsega 105 strani, svoja besedila objavlja enajst avtorjev. V razpravljalnem delu revije se avtorji ukvarjajo s sledečimi tematikami: z vprašanjem trivialnega v luči refleksije o postmodernizmu (**Barbara Pregelj**), s problemi prevajanja slovenskih ljudskih pesmi in umetnih pesmi z navezavami na ljudsko tradicijo (**Maruša Mugerli**), s teorijo Michaela Hoeyja o strukturi besedila ter z vprašanjem uporabnosti besedilne matrice pri analizi besedil (**Sonja Starc**), z značilnostmi specializiranega korpusa v primerjavi z referenčnim korpusom (**Špela Arhar**) in z raziskavo o slušni percepciji samoglasniških opozicij pri dijakih iz Pomurja (**Damjan Huber**). Sledijo strokovne recenzije oz. ocene številnih slovenističnih in slavističnih monografij (**Simona Klemenčič** piše o slovenskem prevodu monografije priznane poljske jezikoslovke Hanne Popowske Taborske, **Nataša Pirih Svetina** o monografiji Vesne Mikolič, **Mateja Jemec** o oblikoslovnem priručniku Rade Lečić in **Vladka**

Tucovič o lingvostilistični študiji Marije Mercina) ter poročili z enega domačega ter enega tujega jezikoslovnega simpozija (**Andrejka Žejn** poroča z Logarjevih dnevov v Mariboru, **Jana Zemljarič Miklavčič** pa s konference Slovko 2005 v Bratislavi). Revijo kot običajno sklepa rubrika V branje vam priporočamo z jedrnatimi predstavitvami knjižnih novitet. Naslednja številka revije bo izšla čez en mesec, v intenzivni pripravi pa je tudi že poletna dvojna tematska številka, ki jo bo letos uredil **Marko Stabej**. — **Matjaž Zaplotnik**, tehnični urednik (matjaz.zaplotnik@siol.net), 2. junija 2006

Strip *Meksikajnarji*, avtorjev **Zorana Smiljaniča** in **Marijana Pušavca**, ki je v nadaljevanjih izhajal v reviji *Mladina*, je te dni izšel v samostojni abumski obliki. Gre za prvega od skupno petih delov, z naslovom *Miramar*, ki bodo izhajali v naslednjih letih. Zgodba govori o slovenskih fantih, ki so se šli leta 1864 za cesarja Maksimilijana borit v Mehiko. Predstavitev stripa bo v četrtek, 8. junija ob 18. uri v Striparnici Buch na Murglah v Ljubljani. Ob zvokih mehiške glasbe in kozarčku tekile bosta avtorja pokomenirala, kako sta se v mediju stripa spoprijala s tem spregledanim, a izredno zanimivem poglavju slovenske zgodovine. — **Marijan Pušavec** (marijan.pusavec@knjiznica-celje.si), 5. junija 2006 [Naslovnico stripa si oglejte na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/naslovniceameksikajnarji.jpg> — *miran*.]

Z Instituta za slovensko literaturo ZRC SAZU vam posredujem vabilo na jutrisnjo predstavitev knjige *Writing Literary History: Selected Perspectives from Central Europe*, ki sta jo uredila **Darko Dolinar** in **Marko Juvan**, izdala pa jo je mednarodna znanstvena založba Peter Lang. Predstavitev bo jutri (v sredo), 7. junija 2006 ob 12. uri v Mali dvorani ZRC SAZU (Novi trg 4/II, Ljubljana). — **Marijan Dovič**, SDPK (Marijan.Dovic@zrc-sazu.si), 6. junija 2006

Izmuz (Format sodobnosti): Študentska literarna in splošno humanistična revija I/1 (april 2006). 161 str. Ur. **Ana Ambrož**, **Andraž Jež**, **Maruša Majer**, **Dijana Matkovič**, **Peter Petkovšek**, **Toma Strle**. Izdaja Izmuz, društvo mladih ustvarjalcev, Filozofska fakulteta, slovenistika, Aškerčeva 2, Ljubljana. Cena 500 sit, naročila na izmuzs@yahoo.com

Dialogi 5-6 in sovražni govor. Uvodnik je napisala odgovorna urednica **Emica Antončič**, v njem pa komentira najnovejše pretrese na slovenskem knjižnem trgu, ki je eden najmanjših v Evropi. Državna podpora knjigi ima zato v Sloveniji že dolgo tradicijo, najnovejše raziskave pa so odkrile, da so javne knjižnice, ki so lani dosegle evropski rekord v izposoji knjig, podlegle komercializaciji. [...] Naslov tokratne osrednje teme je *Sovražni govor* v Sloveniji. Pripravil jo je urednik **Boris Vezjak** in za njeno izhodišče vzel zadnje primere javnega sovražnega govora nekaterih slovenskih politikov. Namen teme je razjasnjevanje labilne meje med svobodo govora in sovražnim govorom. Kaj storiti in kako ravnati, da bi ohranili svobodo izražanja in se hkrati ne odpovedali pregonu tistih, ki svobodo izrabljajo za svoje sovražne nagibe ter širjenje ksenofobije, diskriminacije, rasizma? Poleg urednika s svojimi prispevki sodelujeta sociologa Srečo Dragoš in Vesna

Leskošek, varuh človekovih pravic Republike Slovenije Matjaž Hanžek in pravnik Aleš Završnik. — V literarnem delu so objavljeni prevodi novih pesmi srbske pesnice Ane Ristović in nove pesmi slovenskih pesnikov Vladimirja Gajška, Metoda Češka in Tomislava Kiša. Pisatelj **Štefan Kardoš** objavlja odlomek iz novega romana, ki se dogaja v današnjem Prekmurju, pokrajini ob slovensko-madžarski meji. V Mariboru v okviru vsakoletnih aprilskih Dnevov knjige že 6 let poteka Pesniški turnir, nagradno literarno tekmovanje, na katerem se pesniki in pesnice – vsak s svojo pesmijo – potegujejo za naslov viteza oz. vitezinje turnirja. Dialogi tokrat prvič objavljajo pesmi vseh finalistov. [...] Gaja Kos ocenjuje novo knjigo slovenske mladinske pisateljice Nejke Omahen Prigode Poprove Pipi, Mojca Puncer pa razmišlja ob slovenskem prevodu knjige Jacquesa Rancierera Nevedni učitelj: pet lekcij o intelektualni emancipaciji [...] sledi nova rubrika Detektor. Gre za obliko krajšega intervjuja, v katerem uredništvo nekaj vprašanj na aktualne teme v družbeni ali kulturni sferi postavi vabljenemu sogovorniku. Prvi gost rubrike je ravnatelj Drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani Janez Pipan. Urednik za gledališče Primož Jesenko ga je povprašal o stanju t. i. postdramskega gledališča, trendu uprizarjanja dramatičnih velikih literarnih besedil, aktualni produkciji slovenske dramatike ter odnosu med družbo in gledališčem. [...] — info@aristej.si, 16. junija 2006

Nova številka revije *Primerjalna književnost* (<http://www.zrc-sazu.si/sdpg>; 29/1, junij 2006) obsega 146 strani. **Winfried Menninghaus** z literarnovednega inštituta v Berlinu je avtor v angleščini objavljene razprave Hölderlinov sapfiški način: revizija mita o moškem pindarskem vidcu, v kateri analizira recepcijo Hölderlinove poezije, osvetljuje vpliv Sapfo na njegov pesniški opus ter načenja vprašanje pomena te starogrške pesnice za teorijo lirike in politiko spola. **France Bernik** piše o slovenski religiozni poeziji druge polovice 19. in 20. stoletja. Izpostavlja tri pesnike – Simona Gregorčiča, Franceta Vodnika in Jožeta Udoviča, da bi utemeljil tezo o radikalnem odnosu do religioznega, ki se kaže v njihovi poeziji. **Špela Žakelj** išče elemente dramske ironije v srednjeveški liturgični dramatici. Zanimajo jo zlasti sredstva dramske ironije in situacije, kjer ta v obravnavanih igrar – miraklih in moralitetah – prihaja do izraza. **Varja Balžalorsky** s pomočjo opusa Chrétiena de Troyesa, francoskega pisatelja iz 12. stoletja, problematizira razmerje med epom in romanom v srednjeveških dvorskih romanih. Sooči jih s tremi modernimi teorijami romana z namenom, preveriti njihovo romanesknost. Teoretična razprava **Marcella Potocca** obravnava vlogo in položaj ideloškega v literaturi. Išče predvsem odgovor na vprašanje, kakšna je povezava med besedilom in zunajbesedilnim svetom ter kateri elementi v literaturi omogočajo njeno identifikacijo z realnim svetom. Sledi v angleščini objavljeno besedilo Marx Barks. Nove perspektive v literarni sociologiji: postmarksizem Ernesta Laclaua in Chantal Mouffe, v katerem avtorja **Sascha Bru** in **Bart Keunen** z Univerze v Ghentu v Belgiji orisujeta razvoj socialnih struktur v literarni teoriji (oz. eni njenih panog, literarni sociologiji), izsledke pa poskušata nadgraditi v luči postmarksistične teorije. Razprava **Darka Suvina** se vrti okrog Bertolta

Brechta in Frederica Jamesa, avtorja najpomembnejših študij o Brechtu in njegovem pomenu ter avtorja teze o obstoju posebne brechtovske metode oz. "drže", zaradi katere naj bi bil Brechtov opus še danes izjemen. **Franca Sinopoli** z Univerze La Sapienza v Rimu se v krajšem kulturološkem članku ukvarja s klasično obarvanim pojmom evropske literature s stališča literarnega kritištva 20. stoletja, kamor naveže še razmislek o konceptu "zglednega avtorja/teksta". V zadnjem delu tokratne številke sta še dve kritiki novih literarnovednih monografij: **Alenka Koron** piše o prevodu knjige *Retorika pripovedne umetnosti* Waynea C. Bootha, **Gašper Troha** pa o prevodu esejistično obarvane knjige *Papirnati kanu* Eugenia Barbe, enega najbolj znanih evropskih gledaliških režiserjev in eksperimentatorjev. Revijo zaključuje vabilo glavne in odgovorne urednice **Darje Pavlič** (darja.pavlic@uni-mb.si) k sodelovanju ob jubilejnem 30. letu izhajanja, ki ga bo revija praznovala prihodnje leto. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 23. junija 2006

Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Založba ZRC vabita na predstavitev nove publikacije *Dve domovini / Two homelands*, št. 23 (2006), urednik revije Marjan Drnovšek, kjer je objavljena razprava **Vladke Tucovič** z naslovom Zagreb, Ljubljana, Praga: Korespondenca Zofke Kveder in njene hčerke Vladimire Jelovšek. Novinarska konferenca bo v torek, 27. junija 2006, ob 11. uri v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4/II, Ljubljana. Pri predstavitvi bo sodelovala tudi gostja iz Zagreba, pesnica in pisateljica **Sanja Pilič**, vnukinja Zofke Kveder. — **Vladka Tucovič** (vladka.tucovic@guest.arnes.si), 23. junija 2006

Cedejka *Slovene for Travelers / Slovenščina za popotnike* ima v novi verziji (2.0), ki sva jo napravila z **Alojžo Ocepkom** junija 2006, poleg slovenskih tudi klikljive in poslušljive angleške fraze, skupaj 3378 klipov. Brali so jih **Lea** in **Marc Greenberg, Dawn** in **Don Reindl** ter **Tim Pogačar**. V kratkem bo tako dopolnjena tudi spletna varianta priročnika na <http://www.ff.uni-lj.si/sft/> — **miran**

Slovenski glagol mag. **Rade Lečič** je izšel tudi v italijanščini: *Slovenski glagol – Oblikoslovni priročnik in slovar slovenskih glagolov: Il verbo sloveno – Manuale morfologico e dizionario dei verbi sloveni* (Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, 2006, 270 strani). Priročnik je zastavljen na več kot poldrugo desetletje dolgi pedagoški praksi – avtorica je namreč kot lektorica slovenščine poučevala in še vedno poučuje slovenščino predvsem tujce. V priročniku so na enem mestu zbrani in urejeni oblikotvorno-oblikoslovni podatki o slovenskem glagolu, in kar je še pomembnejše – priročnik s svojim konceptom predstavitve omogoča hiter in sistematičen dostop do najosnovnejših slovničnih podatkov. Prevedla ga je **Barbara Iskra Šarec** in ima 270 strani. Stane 4070 SIT oziroma 17 EUR. Knjigo naročite pri Tjaši Alič (tjasa.alic@ff.uni-lj.si). Splača se jo naročiti že v času seminarja (od 3. do 14. julija), ker je 10 % popust.

Na razpolago je tudi druga izdaja slovenske različice tega dela: **Rada Lečič**, *Slovenski glagol – Oblikoslovni priročnik in slovar slovenskih glagolov / Slovene*

verb – *A Morphological Manual and Dictionary of Slovene Verbs*. Ljubljana: ZRC SAZU, 2004, 2. natis 2005, 268 str.

Pri isti založbi je pred dvema mesecema izšla tudi nemška verzija *Das slowenische Verb – Morphologisches Hand- und Wörterbuch der slowenischen Verben*, prevedli pa sta jo **Kasilda Bedenk** in **Barbara Urbanija**. — **Zoltan JAN** (zoltan.jan@siol.net), 26. junija 2006

Knjiga pred sodiščem

Kako to, da se nihče ne dotakne literarno-sodnih afer Pikalo in Smolnikar? Konec koncev sta slovenska pisateljja, kaznovana zaradi knjig. Kaj se slovenska književnost ne tika slovenskih slavistov vobče in slovenistov posebej? Ta ... grobni molk in smrtna tišina pri slovlitovcih me naravnost preseneča. Slovensko društvo za primerjalno književnost se je vsaj ... desetkrat boljše odrezalo. Sprašuje že kronično radovedna — *jolka milič* (jolka.milic@siol.net), 8. junija 2006

Da je tovrstno sojenje literarnemu besedilu, ki sicer ne vsebuje za slovensko moralo usodno nevarnih prvin, absurd, je jasno, a kdo sodi sodišču, tega literarna stroka sama ne more vedeli. Na strokovnih simpozijih in v literarnih kritikah je bilo pred časom, kot se spominjam, precej besed izrečenih na ta račun, a sodišča in ministri za kulturo tega seveda ne berejo. Če se prav spominjam, se je Matjaž Pikalo tedaj odločil, da gre raje demonstrativno v ječo, kot da bi plačal visoko vsoto denarja tistemu, ki se je čutil podobnega literarnemu izmisleku. Če bi se za zapor (namesto plačila) odločila tudi preganjana avtorica, bi bila absurdnost stvari tako očitna, da bi se takemu preganjanju na široko smejala vsaj vsa Evropa. Zdaj je stvar postala zelo javna in najbrž rešitev groteske ni daleč. Sojenja te vrste so po svetu uveljavila posebno varnostno sporočilo pred literarnim besedilom in opažam, da se to vedno pogosteje spet uveljavlja tudi pri nas. — *Helga [Glušič]* (helga.krisper@volja.net), 9. junija 2006

Kazen se mi zdi nora; glede krivde pa je stvar bolj zapletena. V romanu je nedvomno opisana domžalska družina, ki je pisateljico tožila: osebe oz. mnoga imena, njihove lastnosti in dogodki so resnični. Posamični dogodki pa so izmišljeni. (Tako kot v romanih o Prešernu ali nedavni nadaljevanki o Prešernu.)

Iz tega sledita dve vprašanji:

1. Ali so opisane osebe zaradi nespodobnih domišljjskih vložkov lahko užaljene? Recimo, da roman opisuje mene: ali me delo, ki je delna fikcija, lahko užali? Reagiram lahko na dva načina: a) ne, saj je žaljivi del izmišljen; b) da, saj le jaz in romanopisec veva, kaj je izmišljeno; saj večina bralcev fikcijo jemlje zares; saj se mi ljudje režijo, tudi če ni res (spomnimo se šolskih zafrkancij!)

Kakorkoli: opisana oseba ima pravico biti užaljena. Nobena literarna teorija tega ne more spremeniti. Pa tudi noče; kar spomnimo se pripomb na nadaljevanko o

Prešernu: kljub fikciji so literati protestirali, da Prešeren že ni bil tak. Torej je stroka fikcijo jemala zares; pri Smolnikarjevi pa si je premislila.

2. Kaj naj stori sodnik, ko se užaljenec pritoži? Na tehtnico mora postaviti dvoje: žalitev in posmehe okolice na eno stran, na drugo pa koristi te povesti. Koristi so, da nekaj sto bralcev po službi v fotelju z užitkom prebira to zares odlično povest. Sodnik se odloča, ali estetski užitek stotinje bralcev odtehta posmeh, ki ga doživlja cela družina.

Za konec: ni strahu, da bodo tožbe zelo narastle (tožbe bodo, ampak redke). Romanopisci namreč redko točno opisujejo živeče ljudi; če že, si raje izberejo javne, znane osebe z njihovimi javnimi grehi; ponavadi opis tudi tako spremenijo, da občutek izmišljenosti prevlada. Če želi literatura ohraniti status medija, kjer se smejo povedati pomembne moralne in politične resnice, mora ta privilegij čim redkeje zlorabljati. Torej je odgovornost tudi na pisateljih. — *Aleš Bjelčevič* (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 9. junija 2006

Z velikim zanimanjem sem prebrala pismo gospoda Aleša Bjelčeviča, vendar se mi zdi, da se je proti koncu svojega preišljevanja zatekel po ponesrečen primer, kjer dolži literate alias stroko, da se je pri Smolnikarjevi premislila, ker se sklicuje le na fikcijo pri obravnavi njene povesti, medem ko v nadaljevanki in filmu o Prešernu je pripominjala in protestirala, da Prešeren že ni bil tak, in odklanjala fikcijo. Pozabil je namreč, da pri nadaljevanki je bilo prav izrecno rečeno, da filmarji opisujejo pesnikovo življenje ne pa kakšne zgodbe o pesnikih vobče in nasploh, v katerih bi gledalci lahko navsezadnje našli tudi kakšno Prešernovo potezo, recimo pivsko, saj se ga je kot on in še več nacejal marsikateri svetovni pesnik in literat. In ker si vsak izmed nas slovenskega pesnika predstavlja po svoje, je neugodnih odmevov in protestov kar deževalo, med protestniki sem bila celo jaz, ker bolj kot gospod ... prešeren, se mi je zdel France prej gospod ... mence in bog se usmili neroda in tudi umski počasne. Breda Smolnikar pa kar naprej trobi in trdi, da v svoji zgodbi ni sploh upodobila družine in matere tožnic, pač pa napisala le povest alias fikcijo, ni pisala njihovih sage ali kronike, le tožnice so si jo prisvojile in se v njej prepoznale ter zagnale vik in krik, da njihova mati sploh ni bila taka in niti oče in sploh nihče, same laži in obrekovanje – navajam prosto – in da je zgodba, ki jo je napisala Smolnikarjeva, dobesedno ogabna ali nagnusna, nekaj podobnega so izjavile na Pop TV. Upam, da sem bila dovolj jasna v opisu teh dveh diametralno nasprotnih razlik, ki se ju po mojem mnenju ne da primerjati. Stroka potemtakem ni bila niti malo nedosledna. — *jolka milič* (jolka.milic@siol.net), 10. junija 2006

Res obstaja omenjena razlika med romani/nadaljevanko o Prešernu in Smolnikarjevo, namreč, da avtorji izrecno trdijo oz. zanikajo, da gre za realne osebe. Moja (neposrečena) primera pa je merila na tole: da je lit. zgodovina polna iskanja modelov za literarne like in da pravilno trdi, da so v nekaterih romanih opisane dejanske osebe. Zdaj pa nekateri trdijo, da je v vsakem romanu v principu popolnoma vse izmišljeno, kar pa ni res. Sklepajo takole: če je v stavku

"Brinovčeva sta kuhala žganje" predikat neresničen, je neresničen tudi subjekt; to pa očitno ni res (prim. z "Prešeren je napisal dramo").

Kaj je res in kaj si je izmislil, resda ve predvsem avtor. Vendar ni dvoma, da je Smolnikarjeva opisala dotično družino. Knjige nimam pri roki, bral sem jo pred leti, zato po spominu navajam, v čem se opis v romanu ujema z dejanskim stanjem: 7-članska družina iz Ihana, starša pred vojno v ZDA, spoznala sta se v New Yorku, še pred vojno nazaj v Ihan, ekonomsko sprva dobro stojijo, materi so po domače rekli Rozina (ime glavne junakinje), liki se pišejo Brinovec (dejansko hišno ime), pet hčera, imena otrok so večinoma enaka, mati kupčevala s sadjem in zelenjavo, imela deponijo na Reki, voznik, ki je vozil na Reko, ima enako ime in priimek, mati med vojno rešila osebo xy iz Begunj. Vse te reference so točne. Naredimo paralelo s Prešernom: kdo bi iz tega opisa ne prepoznal Prešerna: Ribičev gospod, rojen v Vrbi na začetku 19. stoletja, pravnik, študiral v Gradcu, neporočen, napisal nekaj pesmi, oče dveh otrok. V obeh opisih je le en netočen podatek: "spoznala v NY" in "študiral v Gradcu", kar pa ne otežuje prepoznavanja. PS: To, da Smolnikarjeva ni nameravala družine užaliti, je najbrž res. Vendar to ni več literarno vprašanje, ampak pravno. — **Aleksander Bjelčevič** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 12. junija 2006

Spoštovani prof. Bjelčevič, ne zamerite, da vam odgovarjam šele danes, včeraj smo imeli v Gorici (v Italiji) predstavitev dvojezične pesniške zbirke ital. pesnika Silvia Cumpete *Iraški brevir / Breviario iracheno* v mojem prevodu, spremno besedo je napisal Ciril Zlobec, izdala pa ital. založba KAPPA Vu iz Vidma (Udine). Drugače rečeno: vse drugo je za nekaj dni odpadlo oz. bilo pomaknjeno za kdaj kasneje.

Jaz sicer niti od daleč ne poznam družine tožnic in, po pravici povedano, se niti ne spominjam podrobno, kakšna je bila Rozinina družina v povesti Smolnikarjeve, vem pa zagotovo, da ihanski materi ni bilo ime Rozina, ne po domače in ne zares in da tega niso trdile niti tožnice med razpravo. Vi pa pravite, da so vse vaše reference točne. Odkod to veste? Kdo vam je povedal? In kdo potrdil, da ne gre za kakšno v sili in potrebi prirojeno resnico ali "vsevednost" iz znanih virov rekla in kazala ali, kot pravimo na Krasu, za radio babe? Tudi Brinovcev, s tem osebnim ali hišnim priimkom in podobnim je po vsej Sloveniji kar nekaj. Ne sicer toliko kot Novakov, a če bi se vsi oglasili, bi nastala verjetno kar gneča.

So vsi podatki, ki ste jih v dobri veri nanizali, zares tako zanesljivi, kot trdite? Bi bili pripravljene garantirati? Že pri Rozini, če bi si vzela čas in poiskala tisti (menda sodni) zapis, ne bi izdelali izpita. Pravzaprav, ko bo te grozne afere konec – saj je naše sodišče, milo rečeno, napihnilo muho v slona in nadvse prikupno Rozino naravnost povampirilo in iz nje naredilo malo manj, ne, malo več kot pošast – bi res kazalo kakemu literarnemu raziskovalcu sestri za mizo in si na list napisati vse v zvezi z Rozino in njeno familijo: je velika, majhna, debela, suha itd itn, kakšne so hčere, tudi njim se po domače reče podobno kot piše avtorica, in tako naprej, vse do potankosti in nato stopiti do tožnic in zvedeti vse o materi etc. In nato prostodušno primerjati. Najbolj hecno je to: vi se sklicujete na podobnosti,

hčere pa kar naprej trdijo o drugačnosti, niti za las nočejo biti podobne Bredinim junakinjam. Za magisterij bi ta raziskava skrajno objektivno izpeljana s še kakšnim dodatkom in priveskom verjetno zadostovala. Tudi nam bi razčistila pojme, saj smo zgodbo menda vsi brali precej ležerno in z dopadenjem, ne da bi memorili vsako njihovo značilnost opisanih junakinj, saj ni šlo za detektivko vendar, kjer moraš biti zares malce bolj pozoren do detajlov, da odkriješ sam storilca hudodelnosti.

S prav lepimi pozdravi. Oba se najbrž trudiva in najbrž še kdo z nama, da pridemo resnici do dna. Tožnice pa so itak dobile svoje zadoščenje – štiri milijončke so že pokasirale za "morebitno" obrekovanje, obeta se jim še najmanj petkrat toliko – 4x5 – kot koren lečen za totalno ozdravitev srčnih ran. Možne so ponovitve s še večjimi zneski v zacelitev tistih trdovratnih ran, ki se bodo težje celile in zapirale. — *jolka milič* (jolka.milic@siol.net), 15. junij 2006

Včeraj dopoldne se je v 2. nadstropju na hodniku FF odvijala zanimiva debata na Slovlitovo temo Smolnikar (slučajni udeleženci Bjelčevič, Juvan, Zupan Sosič) in me spodbudila, da posežem vanjo. Nagibam se bolj k Aleševemu stališču, ki ni povprek navijaško "za naše", ampak izhaja iz ugotovitve, da je problem pisateljskih sodnih procesov kompleksen. Samo na prvi pogled se nam namreč zdi, da v spopadu med pisatelji in intelektualno vsestransko inferiornimi nasprotniki ne bi smelo biti dileme, češ saj se menda ne bomo postavljali na stran pregovorno zabitih policajev in pritlehne vaške oziroma malomeščanske mentalitete, ampak se bomo zavzeli za naše, to je pametne, kreativne, nekonformne, kritične ... kolege pisatelje.

Inštitucija strokovne ekspertize naj bi dodatno utemeljila bizarnost sodnih primerov. Do njih naj bi prišlo zato, ker ljudstvo (s sodniki vred) ne zna prav brati literature, to je ne razlikuje med fikcijo in dejanskostjo in romane bere kot poročilo o dejanskem. Sklepanje ima tri šibke točke:

1. Večinska recepcija literature (k njej sodijo tudi tožniki) je res v veliki meri take narave, vendar brez nje ne bi bilo literarnega trga in jo je zato zelo nerodno označevati kot "napačno" ali "neprimerno". Večinski bralec še posebej rad posega po tistih romanih, v katerih najde informacije o ljudeh, krajih, dogodkih, ki jih pozna.

2. Akoravno se na načelni ravni literarni eksperti do take recepcije radi vzvišeno distanciramo, jo pravzaprav tudi sami prakticiramo in spodbujamo, pomislimo samo na opombe v zbranih delih slovenskih klasikov, ki se izčrpavajo v iskanju dejanskih modelov za literarne osebe. Eno najbolj avtentičnih vprašanj v seminarski debati o predstavljeni knjigi je, kaj od opisanega je bilo avtobiografsko doživljeno. Avtorji tovrstne zveze neradi razkrivajo, vendar imajo s prenosom dejanskega v fikcijo nedvomno veselje. Janko Kersnik piše npr. svoji pisemski ljubici Marici Nadlišek, poznejši materi danes slavnega Vladimirja Bartola: "Takov, prav takov sem kakor dr. Hrast početkom II. poglavja v 'Cyclamenu'." Literarna veda pozna temu ustrezne termine avtorjev alter ego, roman s ključem itd. oziroma fraze, kako je avtor v tem in tem delu "obračunal" s svojimi

nasprotniki, recimo Tavčar z Mahničem v romanu *4000*. V sodobni literaturi je del, ki jih jemljemo v roke prav zaradi interesa do dejanske predloge za junake, preveč za naštevanje. Nazadnje sem si iz firbca, kaj ima o sodobni literarni sceni sporočiti Jurij Hudolin, sposodil njegov roman *Objestnost*, pripravila pa me je k temu kritika, ki je namigovala na tovrstno opravljivo obetavnost knjige. Pogosto se zgodi, da je opravljivost tudi edina zanimiva razsežnost knjižne novitete.

3. Že nekaj časa ni več mogoče prepričljivo razlikovati med leposlovjem in neleposlovjem na osnovi razlikovanja med fikcijo in faktom. Romani se ne dogajajo več na lepo preglednem polju izmišljenega, tako kot v dobrih starih časih, ampak svoj učinek in smisel sidrajo v dvoumnem prostoru na meji med fikcijo in faktom. Bralca skušajo držati v negotovosti glede statusa predstavljenega sveta: ali je izmišljen ali je resničen? Nekateri pisatelji, npr. Branko Gradišnik, se fikciji (občasno) celo odpovedujejo.

Odločitev za tožbo proti romanopiscu zaradi žalitve ugleda skratka ni nekaj, kar bi bilo a priori vredno zgolj zgražanja in radikalne ter ironične diskvalifikacije, ampak je boleča posledica spremenjenih razmerij moči v literarnem sistemu. Obnašata se drugače oba, avtor in bralec. Avtor se ne trudi več toliko s kamuflačno modelov, ki si jih je sposodil iz življenja, in se ne varuje več z uvodno izjavo o zgolj slučajni podobnosti zgodbe z dejanskimi dogodki in osebami, bralec, ki se prepozna v kakšni karikirani ali ironizirani osebi v romanu, pa ni več pripravljen tiho pogoltniti jeze in se ukloniti pisateljevi avtoriteti, ampak predrzno preko sodišča zahteva varovanje svojih osebnih pravic, saj naj bi bili v demokraciji glede tega vsi enakopravni, bogati in revni, pametni in zabiti, konformni in kritični. Do zdaj so sceno obvladovali pisatelji, ki so s svojo intelektualno in moralno avtoriteto, sploh ne nazadnje pa tudi s sposobnostjo mojstrskega izražanja narekovali pravila interpretacije. Obsodbe pisateljev s hkratnim ignoriranjem servisa, ki ga pisateljem nudi "stroka", so indikator dejstva, da imajo po novem škarje in platno v rokah druge interesne skupine, ki si lastijo večjo avtoriteto kot pisatelji.

V slovenskih dveh sodnih primerih je specifično še to, da so bili predmet literarne karikature in so tožniki t. i. mali ljudje. Kar se je v podobni nezavidljivi "fiktivni" poziciji znašlo znanih osebnosti, so se potuhnile, zavedajoč se, da bi vsako razburjanje, ne glede na izid morebitne tožbe, njihov zli sloves le še okrepilo (zledov iz rahločutnosti do kolegov nočem navajati). Mali ljudje reagirajo drugače. Izgubiti ne morejo dosti, čeprav se zna pri tako literarno zaznamovani naciji, kot smo Slovenci, zgoditi, da se pred vrati tožnikove hiše lepega dne pojavi razred dijakov ali študentov z željo v živo si ogledati ta zanimivi predmet pisateljevega interesa. Ker je njihovo življenje veliko bolj vpeto v lokalno skupnost, ki vse počne s skrbjo, kaj bodo na to rekli sosede, so zaradi literarnega smešenja kljub omejenemu krogu znancev in prijateljev najbrž res lahko bolj prizadeti kot vsega hudega navajene javne osebnosti, zato dopuščam, da pri tožbah ne gre nujno za golo željo po veliki odškodnini. Pri intelektualnih bralcih vendarle lahko domnevamo, da vsega v literarnem delu ne preberejo kot čiste resnice, pri ljudstvu

pa je tako pričakovanje absolutno prezahtevno. Je realno upati, da si bo karikirani rekli nekako takole: "Res me grdo in krivično žali, ampak napisano je pa tako dobro, da ne morem biti nič hud?"

Vprašanje je, kaj bi stalo pisatelja oziroma kaj bi škodovalo umetniškemu sporočilu, če bi lastnosti predstavljenih oseb pomešal, jim spremenil ime ali prebivališče, da njihovi opisi ne bi preočito namigovali na realne ljudi? Če tega ni pripravljen storiti, pomeni, da svoje delo namenja prav njim in želi, da bi se v delu nedvoumno prepoznali. Pisatelj se mora zelo jasno zavedati, da knjige, če ne bo napisana tako, da se vnjej lokalni bralec prepozna, ta sploh ne bo vzel v roke. Ker vobče ne bere. Pisatelj s tem naravnost izzove nebralca in ga primora k branju. To je sicer zaslužno prosvetno dejanje, ki pa mora računati s podobno nevarnimi posledicami kot tisti obiskovalec živalskega vrta, ki pleza čez ograjo k opicam in se jim pači, dokler jih ne spravi ob živce. V šoli smo se učili, da je pisateljevo poslanstvo družbi nastavljati kritično zrcalo. To naj bi pisatelji vendarle počeli tako, da se dvignejo nad konkretne posameznosti in bičajo obče napake. Pa se res? Je res nemogoče, da bi se pisatelj v romanu lotil svojih nasprotnikov iz golih osebnih nagibov? In če je mogoče, ali je to res treba tolerirati? Imajo pisatelji res vedno prav?

Današnja debata na hodniku je na tej točki postala hudo radikalna in se je izvršičila v vprašanje, ali naj se v imenu opisane plemenite kritične vloge literature zavzemamo za to, da pisatelji nekako tako kot državni poslanci pridobe imuniteto. Ali naj imajo pisatelji privilegij nekaznovano smešiti to, kar jim upravičeno hodi na živce, tudi če se pri tem ne povzpnejo na raven univerzalnega ter si očitno in objestno dajejo duška na račun svojih bližnjih? Je to davek, ki ga je treba plačati, da literatura sploh obstane, ali je to zloraba avtoritete, ki si jo je literatura pridobila v preteklosti? V nekem ameriškem filmu, ki sem ga pred meseci gledal po televiziji, je ljubica brez sence dvoma v pravilnost svoje odločitve zapustila ljubimca dramatika (ali pa je bil mogoče scenarist, sem že pozabil), ko je ugotovila, kako zlorablja njuno razmerje in njune intimne pogovore sprti in dobesedno vpleta v svojo novo dramo. Naši odgovori gredo tu vsaksebi. Sam sem proti privilegijem enih na račun drugih.

Zavedam se nevarnosti, ki jih prinaša tako "izdajalsko" in samodestruktivno stališče. Če se sprijaznimo z za zdaj uveljavljeno pravno logiko, utegnemo spodbuditi

1. "osebno rahločutnost" literarnih modelov in porast ter stopnjevanje tožb zaradi "žalitve ugleda",
2. hermetizacijo literature,
3. širjenje občutljivosti z ravni osebne na raven kolektivnega po kriteriju spola, nacije, nazorov, stanu, barve las (ali imajo blondinke pravico upreti se seksističnim vicem na svoj račun?) ...

Kljub tem nevarnostim sem proti generalnemu navijanju za literarni prav nasproti civilnemu prav. S takim odnosom in z ironiziranjem nasprotnika pristanemo na istem nivoju s tožniki, ki niso niti zmožni niti željni preseči sveta osebnih ali stanovskih koristi. — *miran*, 21. junija 2006

Spoštovana ga. Milič, oglasil se nisem iz raznih službenih in domačih razlogov. Tudi zdajle bom kratek: na prvi niz vprašanj bom odgovoril čez kak dan, ko si bom znova sposodil knjigo. Zdajle pa odgovarjam na tole: "Najbolj hecno je to: vi se sklicujete na podobnosti, hčere pa kar naprej trdijo o drugačnosti, niti za las nočejo biti podobne Bredinim junakinjam". Ni tako: ni res, da niti za las nočejo biti podobne junakinjam. Če bi to trdile, bi bile shizofrene ("smo in hkrati nismo XY"). One trdijo nekaj drugega, namreč: v romanu in v stvarnosti se ujemajo določena osebna imena, imena krajev, dogodki – ujema se toliko podatkov, da smo se me prepoznale in da so nas prepoznali naši znanci. Druge reči pa so izmišljene. Te izmišljije so za nas neprijetne.

Tako pravijo one. Mi vsi lahko dodamo tole: ker le opisani točno ve, kaj je izmišljeno, publika pa ne, je samoumevno, da se bo publika tudi ob izmišljijah režala (ali zgražala ali karkoli), saj jih bolj ali manj jemlje resno. Vse to sem sicer že povedal, ampak nič ne de. Ker si vsi želimo obvarovati Smolnikarjevo pred zadnjo idiotsko kaznijo, nočemo videti dejstev, ki ji lahko škodijo. Zanj in za literaturo bo bolj koristno, da pošteno nanizamo vse za-je in proti-je in prepričan sem, da bo teža argumentov tudi brez sprenevedanja in cehovskih trikov Smolnikarjevi v prid.

PS: Prosim, da ne uporabljava nazivov kot prof. ipd. Te reči preprečujejo, da bi neobremenjeno brali golo besedilo, gole argumente. — *Aleš* (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 23. junija 2006

Prejšnjega maila nisem končal: gre za razlago ideje "prepoznale smo se, pa to vendarle nismo me". Ponavljam, kar sem zapisal že prejšnji teden. Isti princip imamo v laži ali zmoti: "Predsednik Drnovšek je poročen". Ta stavek ni resničen, pa vendar se Drnovšek v njem prepozna. Predmet je namreč resničen (preds. Drn. resnično obstaja), le opis je neresničen (ni res, da je poročen). Ta princip po mojem deluje tudi v izmišljijah. Ker bomo slejkoprej hoteli neko definicijo izmišljije, naj podam svojo (ki je vsaj v eni točki slaba, na kar tudi opozarjam). Fikcija (F) je v tem, da je PISEC PREPIČAN, da govori izmišljotine; pisec hkrati načrtuje, da bo bralec stvar prepoznal kot F in ne kot resno izjavo. Večina F (ne pa vse; vtem je pomanjkljivost definicije) spada v rod neresničnih izjav; v tem rodu so mdr. laž, zmota in fikcija. Laž je namerna in zavajajoča neresnica; zmota je nenamerna neresnica; F je namerna in nezavajajoča neresnica.

Rekel sem "večina F, ne pa vse": če se namreč F izkaže za resnično (to je omenjena slabost – v tem primeru namreč F ni neresnična), je zadeva še vedno fikcija, ker je bil avtor med izrekanjem prepričan v njeno neresničnost. Neresnica torej ni pogoj za F; pogoj za F je, da je avtor prepričan, da gre za neresnico. Kaj je F in kaj ni F, v

prvi vrsti določa avtor. Toda Smolnikarjeva si opisa družine ni izmislila in ta kao-fikijski opis se ni slučajno izkazal za resnico. Več o tem pa, ko dobim knjigo.

Če se bo debata obrnila k vprašanju, kaj je fikcija, opozarjam na razlikovanje med literaturo (L) in fikcijo (F): to namreč ni isto. 1) Obstajajo F, ki morda niso L (npr. šale: "Mujo gre v Ameriko ..."); obstajajo L, ki niso F (nekatera lirika, nekatera avtobiografija, nekater potopis). 2) Če L vsebuje F izjave, ni nujno, da so VSE izjave v L fikijske. Trditev 2 je lahko diskutabilna, toda po mojem obranljiva. — *Aleš* (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 23. junija 2006

Strategija univerze ter slovenščina kot znanstveni in učni jezik

V zadnjih letih je Slovenija sprejela kar nekaj zavezujočih dokumentov, ki na prvi pogled nimajo nikakršne povezave z vprašanjem univerzitetnega učnega jezika v R Sloveniji. V resnici pa prinašajo – posredno ali neposredno – možnost, da bo slovenščina brez poglobljene in načrtovane jezikovne politike izgubila status ustavno in zakonsko zagotovljenega učnega jezika in s tem izgubila pomembno funkcijsko področje: jezik znanosti. Tako na primer Bolonjska deklaracija na več mestih kot enega glavnih ciljev (cilj 3) navaja večjo mobilnost študentov in profesorjev, vladni Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji pa v ukrepu 28 to nadgrajuje na več mestih:

- Zagotoviti mednarodno izmenjavo (mobilnost) učiteljev, dijakov in študentov, vključno s pospeševanjem mednarodnega sodelovanja in izmenjav, denimo z nacionalnimi in EU programi mednarodne mobilnosti posameznikov in skupin. Vzpostavitev učinkovitega sistema vseživljenjskega kariernega svetovanja (lifelong guidance).
- V izobraževalne univerzitetne programe za učitelje uvesti kot obvezni predmet en tuji jezik, ki se govori na območju Evropske unije.
- Odpraviti omejitve za rabo angleščine pri prenašanju sodobnih znanj, delu tujih učiteljev in oblikovanju mednarodnih izobraževalnih programov, hkrati pa spodbujati prevajanje temeljnih del vseh znanstvenih področij v slovenski jezik.

Na podlagi obeh dokumentov se zdi samoumevno, da Univerza v Ljubljani v svojem osnutku Strategije kot enega pomembnih ciljev navaja povečevanje vpisa tujih študentov (vsaj 10 %) in v okviru profesorske izmenjave cilj, da bi vsaj 10 % programov izvajali tuji predavatelji.

Vsem tem dokumentom je skupno, da nikjer ne odpirajo, kaj šele rešujejo vprašanja izvedbe programov za tujce, reformni predlog celo izrecno "odpravlja omejitve za rabo angleščine", de facto torej odpravlja slovenščino; Univerza v Ljubljani pa v popravku osnutka Strategije pristavlja, da bo tuje študente vključila v tečaj slovenščine. A ne prevajanje v slovenščino, ki ga omenja reformni okvir, ne

vključevanje študentov v tečaje slovenščine samo po sebi ni dovolj. Razmislek o položaju slovenščine kot znanstvenega in učnega jezika je v tem trenutku nujen, celo usoden. Če jezikovno vprašanje prepustimo toku dogodkov, bomo soodgovorni za izbris v marsičem najpomembnejšega funkcijskega področja delovanja slovenskega knjižnega jezika.

Jezikovnokulturne in družbene razmere v naši državi so take, da vsako razpravljanje o položaju slovenščine odpre dva skrajna – in enako neplodna – odziva: pokroviteljskega, ki apriorno zagovarja popolno zaščito in zaprtost slovenščine, in anarhističnega, popolnoma odprtega, ki se predvsem pri razpravah o slovenščini v znanosti in na univerzi kaže v dvomu o smiselnosti njenega obstoja oz. celo verjetju, da je edini jezik znanosti angleščina.

Tale razmislek ne želi biti del te ali one skrajnosti. Opozoriti želi:

- da je ustavna pravica vsakega slovenskega študenta, da posluša predavanja in opravlja študijske obveznosti v slovenskem jeziku;
- da je Univerza v Ljubljani dolžna razvijati slovenski znanstveni in strokovni jezik, saj jo k temu zavezujejo okoliščine njenega nastanka in njeno poslanstvo, seveda tudi Zakon o visokem šolstvu;
- da nas bolonjska prenova sili k resnim ukrepom, ki bodo izključili kakršnokoli možnost, da tuj jezik postane prevladujoči učni jezik slovenske univerze.

Zavedajoč se pomembnosti pretoka študentov in učnega osebja, tak razmislek ne izključuje programov v tujem jeziku. UL mora v okviru izvrševanja svoje strategije resno razmisliti o smiselnem načinu vključevanja tujih študentov, kar je po našem mnenju zares možno edinole s kakovostnimi vzporedni programi, katerih predmete bi lahko izbirali tudi domači študenti. Univerza bi morala znotraj vsake članice ponuditi in financirati vsaj en tak program, ki bi bil del verificiranih programov, torej izbor najprimernejših predmetov, zanimivih za tujce. Tako bi se izognili nenaravni situaciji, da slovenski študenti zaradi enega, dveh ali petih tujcev v predavalnici poslušajo predmet v angleščini, čeprav je to celo proti Zakonu o visokem šolstvu, ki je glede jezika zelo nenatančen. Statut UL ga le povzema in ne rešuje vprašanja, kaj pomeni "večje število tujih študentov". Kakovostni tuji programi (denimo vsaka članica enega v okviru UL) pa bi gotovo pomenili konkurenčno prednost ljubljanske univerze.

Ob tej najbolj sistemski možnosti se lahko na univerzah uveljavijo tudi druge praktične jezikovne in sporazumevalne rešitve pri morebitnem vključevanju tujih študentov v druge predmete, ki se sicer poučujejo v slovenščini; npr. dejansko bogatejšo sofinanciranje učinkovitega učenja slovenščine tujih študentov (zdaj je sredstev zelo zelo malo kljub zakonski in drugi deklarativni podpori), rešitve z izročki predavanj in konzultacijami v tujih jezikih ter s predavanji in frontalnim delom v slovenščini (pri čemer bi morali izročke in konzultacije dodatno plačati),

pa spodbujanje študentske solidarnosti in tutorstva oziroma partnerskega odnosa med domačimi in gostujočimi študenti ipd.

Pri vprašanju o jeziku ne moremo mimo odprtega vprašanja jezikovne zmožnosti univerzitetnih učiteljev in učiteljic. Že zmožnost v slovenščini je spričo pomanjkanja slovenščine kot strokovnega predmeta na slovenskih univerzah pri marsikaterem visokošolskem učitelju pomanjkljiva in mu onemogoča učinkovito delo. Koliko učiteljev pa ima res dovolj visoko predavateljsko zmožnost v angleščini ali drugem tujem jeziku? Za večino se lahko upravičeno vprašamo, ali so res sposobni znanstveno in pedagoško ubesedovati zahtevno vsebino v tujem jeziku. Točki vladnega reformnega okvira, ki govori o obveznem evropskem tujem jeziku v izobraževalnih univerzitetnih programih za učitelje, lahko sicer pritrdimo, vendar bi ob tem pričakovali, da glede na zaveze in obveze v slovenski ustavi, zakonih, deklaracijah in statutih prostor v programih dobi tudi slovenščina kot strokovni in znanstveni jezik.

Koliko sta država in Univerza pripravljeni vložiti v reševanje teh vprašanj in ali se v resnici sploh zavedata njihovega pomena? Samoumevnost ideje o "mobilnosti" študentov in profesorjev novega visokošolskega obzorja kaže, da se o jeziku slovenske univerze in znanosti ne želi izreči nihče. Ker je nevarno. Načelno stališče o tem je v analitičnem prispevku podala prof. dr. **Ada Vidovič Muha** v *Delu* (Književni listi, 25. 1. 2006, str. 12: Slovenska univerza in znanstvena razprava v slovenščini), in ker sumimo, da opozorilo na perečo problematiko ni vstopilo v zavest odločujočih posameznikov, moramo nanj ponovno opozoriti. Ni politika in ni vodstva univerze, ki bi bili pripravljeni izreči tisto, kar je v vseh omenjenih dokumentih vsebovano: politika in vodstvo Univerze v Ljubljani se odrekata slovenščini v visokem šolstvu in znanosti. A tega ne bosta storila izrecno, ker ni popularno, ker ni korektno, temveč postopoma in kar mimogrede. Proti temu izrekamo svoje nasprotovanje.

Ljubljanska univerza je nastala tudi zato, da bi dokazala enakopravnost in odličnost slovenskega jezika ter njegovo sposobnost, da lahko deluje in izpolnjuje svojo polnofunkcijskost na najbolj zahtevnem področju človekovega delovanja in mišljenja – v znanosti. Zaradi želje po izrazitejši mednarodni razsežnosti in večji kvaliteti, kaj šele zaradi tržne logike se ta ista univerza (skupaj s slovensko državo) ne sme odreči slovenščini. Odreči pa se ji je tudi ni treba: vzporedni programi so dobra možnost za reševanje "mobilnosti" in upoštevanje ustavne pravice do rabe slovenskega jezika na vseh stopnjah izobraževanja.

Sestavila: **Monika Kalin Golob** (FDV) in **Marko Stabej** (FF), podpisniki: Katedra za novinarstvo na FDV, Oddelek za slovenistiko in Oddelek za slavistiko na FF — (monika.kalin-golob@fdv.uni-lj.si), 15. junija 2006

Kar po angleško

Dear slovenists! Kaj Ti je, narod matični moj, da Tvoje založbe pišejo nam, ki smo v starodavni "narodni zibelki", bolj in bolj v angleščini? Tudi se trudimo z otročiči in vnuki za vsako slovensko besedo, mednarodno pa za vsako slovensko krajevno ime na sicer enojezičnih krajevnih tablah, Vaši pa nam pišejo v angleščini, samo ker nas ločujejo Karavanke!?! Za scagat je, za scagat! Dan 13. 6. 2006 v Celovci. — **Franc Kattinig**, Mohorjeva založba (ustan. 1851 v Celovcu) (franc.kattinig@mohorjeva.at), 13. junija 2006

Katera od založb, da jo damo na pranger? — **miran**

Študentska založba nam je poslala angleško licenčno pogodbo za nemško izdajo *Petelinjega klica* Ferija Lainščka, Didakta pa nam je ponudila slovensko knjigo o kmečki arhitekturi v Karavankah v prodajo – tudi v angleškem pismu. Kam plovemo?

NUJNO iščemo avtorja ne preveč učenega učbenika slovenščine za učenje doma – brez učitelja! Mnogo je povpraševanja, avtorjev pa ni ... — **Franc** (franc.kattinig@mohorjeva.at), 19. junija 2006

Prireditelji mednarodne konference o argumentaciji, retoriki, debati in pedagogiki podeljevanja moči (Misliti in govoriti boljši dvet, Koper od 24. do 26. novembra 2006) zatrjujejo, da se veselijo tudi "prispevkov v slovenščini, saj bo del konference namenjen slovenskim predstavitvam, sicer pa bodo gostje iz tujine svoje prispevke predstavljali v angleškem jeziku"; tudi na konferenci o jezikovni tehnologiji (Ljubljana od 9. do 13. oktobra 2006) sta dva uradna jezika, konferenca pa "bo potekala v dveh delih: v enem bodo predstavljeni prispevki v slovenščini, v drugem pa v angleščini". Zanimivo bo videti, koliko slovenskih referentov, moderatorjev, vodij delavnic in razpravljalcev bo nastopalo v slovenščini, edinozveličavni tuji gostje (in soorganizatorji) namreč ne razumejo našega lokalnega idioma in marsikdo se jim bo želel prilagoditi, kajti prireditelji posredno ali neposredno napovedujejo: "Prevajanja ne bo." Najbrž za prevajanje (kot ponavadi) ni denarja. Bo pa denar (vsaj v Kopru) za banket. Take so videti "mehke" metode za izrivanje slovenščine iz znanosti. Če so opazne na konferencah, ki jih prirejajo strokovnjaki za jezikovna ipd. vprašanja, nas ne sme presenečati trša in neposrednejša usmeritev na srečanjih, ki jih prirejajo kemiki, strojniki, mikrobiologi in drugi "nehumanisti". Argumentacija moči ali "pedagogika podeljevanja moči"? — **Janez Dular** (Janez.Dular@gov.si), 15. junija 2006

Od vodje Sektorja za slovenski jezik slovenskega kulturnega ministrstva bi človek (poleg bolj ali manj duhovitega smešenja organizatorjev mednarodnih jezikoslovnih sestankov na slovenskih tleh) pričakoval tudi kakšno konkretno in z denarjem podprto (trdo) rešitev, s katero bi lahko slovenščina v takih okoliščinah zares delovala. Morda bi kdo, ki je blizu oblasti, znal pridobiti nekaj deset dodatnih

milijonov proračunskih tolarjev posebej za konferenčno tolmačenje ter prevajanje gradiva v slovenščino in obratno? Ali pa bi se morali prireditelji udeležbi tujcev odreči in bi lahko "edinozveličavni" ostali le razni slovenski jezikoslovci vodniki, jezikoslovke vodnice in njihovi vrli sleditelji in slediteljice? Morda pa je dobra rešitev že predlagana – odreči se je treba banketu, pa bo dovolj denarja za prevajanje. Če se udeleženci odrečejo tudi spanju, bo morda dovolj denarja, da jim podarimo še po en izvod Slovenskega pravopisa ali SSKJ, pa se naj naučijo našega lokalnega idioma, če nam že hočejo kaj povedati. — *Marko Stabej* (Marko.Stabej@ff.uni-lj.si), 15. junija 2006

Ko sem pisal svoj komentar o neuglednem statusu slovenščine na napovedanih znanstvenih konferencah o jezikovni problematiki, sem se zavedal, da drezam v občutljivo vprašanje in da utegnem sprožiti neprijetne odzive, vendar nisem pričakoval takega in od tam, kot je prišel. Posebno sem začuden, ker je avtor hkrati sosestavljalec izjave o neuglednem statusu slovenščine kot znanstvenega in učnega jezika na univerzi (zadeva, za katero se v okviru svojih pristojnosti že dolgo v isti smeri grebem tudi jaz).

K vsebini (očitkom) samo tri pripombe.

1. Ni mi znano, na koga so se (če so se) organizatorji omenjenih konferenc obrnili za morebitno financiranje tolmačenja. Na Sektor za slovenski jezik (MzK) se niso. (To ne pomeni, da bi ta sektor lahko v celoti rešil njihove finančne skrbi, posebno če bi bil med predračunskimi postavkami naveden tudi banket.)
2. Z izpostavljanjem neprebolelih frustracij zaradi jezikoslovcev vodnikov ali jezikoslovk vodnic ni mogoče preusmeriti pozornosti od temeljne problematičnosti napovedane "mehke" metode izrivanja slovenščine iz znanosti. (Posebno sem začuden, ker je avtor hkrati sosestavljalec na Slovlitu objavljene kritične izjave o neuglednem statusu slovenščine kot znanstvenega in učnega jezika na univerzi – zadeva, za katero se v okviru svojih pristojnosti že dolgo v isti smeri grebem tudi jaz).
3. Zelo bom vesel, če bo tale spor na slovlitoskem forumu kaj pripomogel k temu, da bi čim več slovenskih referentov in razpravljalcev na napovedanih znanstvenih konferencah – ne glede na navzočnost nekaj tujih gostov – nastopilo v slovenščini. — *Janez Dular* (Janez.Dular@gov.si), 16. junija 2006

Rada bi izrazila pohvalo avtorjema, tj. **Moniki Kalin Golob** in **Marku Stabeju**, ter podpisnikom, tj. članom Katedre za novinarstvo FDV UL ter Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko FF UL, za oblikovano strategijo univerze glede slovenščine kot znanstvenega in učnega jezika v luči pospeševanja mednarodnih izmenjav, ki ga narekuje bolonjska prenova. Najbrž se vsi, ki delujemo v slovenskem univerzitetnem prostoru, zavedamo, da le-ta kot del evropskega in širšega mednarodnega prostora potrebuje prav to – konkretne pobude, kako spričo neobhodnih sprememb visokega šolstva zagotavljati prisotnost in ustrezen status slovenščine na tem področju, hkrati pa onemogočiti izolacijo slovenske znanosti. Prav oblikovanje takšne strategije in koordinacija med

158

slovenskimi univerzami oziroma sprejetje enotne strategije za celoten slovenski visokošolski prostor, ki bi se seveda izognila tako "pokroviteljskemu" kot "anarhističnemu" pogledu, bi morala pristojna ministrstva razumeti kot eno svojih glavnih nalog, nedvomno veliko pomembnejšo kot zgolj nadziranje organizatorjev različnih mednarodnih znanstvenih dogodkov, ki se problema največkrat zavedajo in ga skušajo reševati po svojih najboljših močeh. (Po opravljenem delu, ko bo sprejeta skupna strategija, ste seveda vabljeni na banket v Koper!) — **Vesna Mikolič**, Oddelek za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem (vesna.mikolic@fhs-kp.si), 20. junija 2006

Zadeva: Out of Office AutoReply: Za SlovLit – Slovenščina na znanstvenih konferencah. Hello. I will be out of Office tomorrow, June 16. Please send all urgent issues to Franci Batagelj (francib@iolar.com). — **Miha Rus**, NTP (MihaR@iolar.com), 15. junija 2006

Vprašanja in odgovori

Žogica marogica

Spoštovani g. Hladnik, eseji avstrijskih pisateljev v dnevnem časopisju na temu svetovno prvenstvo v nogometu so mi dali idejo, da bi se kaj takega lahko naredilo tudi s slovenskimi pisatelji. Ker mi zaenkrat niso znani slovenski pisatelji, ki so vneti (pasivni) športniki, se obračam na Vas, ki boste gotovo vedeli, ali že obstajajo teksti. — **Adrian Kert**, Mohorjeva d. o. o. Celovec-Ljubljana (adrian.kert@mohorjeva.at), 13. junija 2006 [Prosim SlovLitove nogometne navdušence za pomoč. Mimogrede: ne sprašuje junak pisateljice Sue Townsend Jadran Krt :) — **miran**]

ojla, miran, takoj odreagiram na prošnjo v slovlitu: mohor hudej, uroš zupan, matjaž pikalo, goran gluvič, peter božič ... zupan je en članek objavil nedavno v sobotni prilogi, pikalo pa cel roman, posvečen eu-prvenstvu v žogobrcu, ko je sodelovala slo, gluvič ima mladinski roman, kjer se dogaja nogomet; božič je pa strasten nogometni kibic ... no, več se jih zdajle ne spomnim. a ja, mimo rožanca pa njegovih esejev o človeku iz mesa in krvi (pa še eni so, ki so, se mi zdi, bolj in samo na šport naravnani) pa seveda tudi ne gre. upam, da bo kaj koristilo. — **marijan p[ušavec]** (marijan.pusavec@knjiznica-celje.si), 13. junija 2006

Glede nogometa: verjetno so najmočnejši na mariborski slovenistiki, ki se imenuje slavistika, ampak sedaj na ekranu najverjetneje nimajo slovita, pač pa ... — **Zoltan JAN** (Zoltan.Jan@siol.net), 13. junija 2006

Tudi Kovičev Maček Muri je strasten nogometaš. — **jolka milič** (jolka.milic@siol.net), 13. junija 2006

Pisatelj in esejist, ki je znal in si upal svojo ljubezen do športa ubesediti tudi v eseu, je bil Marjan Rožanc: njegovi eseji z leti samo še pridobivajo. Med

sodobniki velja meniti vsaj še Matjaža Pikala (*Evropa 2000*), Andreja Skubica (*Fužinski bluz* opisuje dan znamenite tekme med ZRJ in Slovenijo, ki se je končala s 3 : 3), esejista Mitja Čandra, ki je mdr. sodeloval kot soscenarist pri dokumentarcu o znanem srbskem nogometašu ... pa še bi se jih našlo, ki sem jih po nemarnem pozabil. A toliko na prvo žogo. Sama ideja pa se mi ne zdi slaba: ker je književnost po osamosvojitvi izgubila svojo narodotvorno funkcijo, politika pa je ne zmore prevzeti, bo najbrž res najbolje, če štafeto predamo nogometu. Osebnost na trgih raje gledam spomenike žogi kot generalom.

P. S. Obstajajo seveda tudi drugačni pogledi. Enega izmed njih je najti v kolumni Mića Mrkaića Planet opic (<http://finance-on.net>). — **Klemen Lah** (klemnov@email.si), 14. junija 2006

Dodajam vsaj še Emila Filipčiča in Toneta Perčiča ... Pred leti sem v Göttingenu prebiral teoretično knjigo na temo nogometa in literature: Walter A. Koch. *Tension and Suspence. On the Biogenesis and the Semiogenesis of the Detective Novel, Soccer and Art*. Berlin: W. de Gruyter, 1985 (Research in Text Theory/Untersuchungen in Texttheorie, 9: Linguistic Dynamics. Discourses, Procedures, and Evolution). — **miran**, 14. junija 2006

Naj pristavim še svoj piskrček. Na temo nogometa sem v svojem prvencu, knjigi t. i. latinskih aforizmov *Ride, si sapis – Smej se, če si pameten!*, izdani v samozaložbi oktobra 2003, med drugimi objavil tudi naslednje aforizme:

A VERBIS AD VERBERA.

Od besed k palicam.

Trenerjevo zadnje upanje.

CANTABIT MEILUS COLLUTO

GUTTURE GALLUS.

Petelin bo bolje pel z vlažnim grlom.

Nogometaš pa tekel s podmazanimi nogami.

CARPE DIEM.

Izkoristi (današnji) dan.

Kaj dan, vsaj 90 minut.

LEVIUS DICERE QUAM FACERE EST.

Laže je reči kakor napraviti.

Trener in igralci.

QUOD LICET IOVI, NON LICET BOVI.

Kar je dovoljeno Jupitru, ni dovoljeno govedu.

Za debitante ni enajstmetrovk!

SI DEUS PRO NOBIS, QUIS CONTRA NOS?

Če je Bog z nami, kdo je lahko proti nam? Sodnik!

SIC ERAT IN FATIS.

Tako je bilo usojeno.

Pardon, dosojeno.

UBI BENE, IBI PATRIA.

Kjer je dobro, tam je domovina.

Prestopni roki se bližajo.

VOX CLAMANTI IN DESERTO.

Glas vpijočega v puščavi.

Trener ob igrišču.

— **Boštjan Škorjak**

(skorjak.bostjan@gmail.com), 15. junija 2006

Kako sloveniti

Spoštovani! Slovenim nekaj strokovnih izrazov na področju elektronske mikroskopije. Sprašujem, katerih načel se moram pri tem držati? Ali obstaja skupina strokovnjakov, ki preveri, ali so izrazi ustrezno prevedeni? Opis problema: Težave imam pri slovenjenju izraza "focused ion beam milling", ki se nanaša na obdelavo vzorca v elektronskem mikroskopu. Pri tem posegu pride do obdelave površin z ioni na nano in mikro metrskem nivoju. Ti ioni zelo natančno obtolčejo površino, tako da je končni rezultat gladka površina in različno oblikovane strukture. Menim, da bi bil nazoren opis dogajanja "drobljenje z ionskim žarkom", morda tudi "struženje" idr. Sprašujem za nasvet — dr. **Damjana Drobne**, dipl. biol. (damjana.drobne@bf.uni-lj.si), 21. junija 2006

Mislím, da bi morda struženje čisto ustrezalo (žal ne znam angl.) ali pa morda glajenje (gladenje), drobljenje pa ne, saj ne gre – če prav razumem – za to, da bi se kaj zdrobilo, razpadlo v manjše dele, ampak da bi površina postala gladka. Morda bi prišel v poštev tudi izraz poliranje (polirati 's finim brušenjem, glajenjem delati površino zelo gladko'), torej poliranje z ionskim žarkom. — **Ivanka Šircelj-Žnidaršič** (Ivanka@zrc-sazu.si), 22. junija 2006

Glede na izvor besede – to mill 'mleti' – bi izraz najbolje prevedli kot mletje s "fokusiranim" (za pomen vsekakor potreben pridevnik) ionskim žarkom. — **Vito Smolej** (smolejv@gmx.net), 22. junija 2006

Riba Faronika

Lep pozdrav, v diplomski nalogi se posvečam motivu ribe Faronike v slovenski književnosti in iščem literarna dela, ki bi vsebovala ta motiv ali zgolj motiv svet noseče ribe. Do sedaj sem našla Pregljevega Plebanusa Joannesa, Vugov roman Na rožnatem hrbtu Faronike, Strniševo dramo Samorog, dve Kocbekovi in Tauferjevi pesmi, Pisoar Aleša Štegra, sveto Jožeta Snoja, Vincetičevo Ribo Faroniko, pravljico Gustava Strniše in Kristine Brenkove Riba Faronika – darilo za dedka. Sprašujem, če kdo pozna še kakšno delo s tem motivom oziroma prosim za nasvet, kje, po katerih virih naj iščem, da bi me (mogoče) pripeljali še do kakšnega dela, povezanega z ribo. Hvala za kakršnokoli informacijo. — **Ana Kodelja** (ana.kodelja@gmail.com), 22. junija 2006

Spoštovana kolegica, motiv ribe Faronike je v podiplomskem programu Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur – modul Slovenske študije (ZRC in Univerza v Novi Gorici) v seminarski nalogi v okviru mojega predmeta Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki, obdelala (v kratkem bo članek o tem objavljen v reviji *Traditiones*) študentka **Vladka Tučovič**, ki je obdelala Preglja, Vugo, Gustava Strnišo idr. O samem motivu in medbesedilnem nizu sem pisala tudi sama v knjigi *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti* (2003), kjer sem vključila ljudsko pesem kot predlogo in analizirala pravzaprav vse pesnike, ki jih navajate in še v članku Folk Song Today – Between

Function and Aesthetics (*Traditiones* 34/1, kjer navajam sodobno transformacijo pesmi Riba Faronika v ljudskem izročilu in omenjam vse pesniške realizacije, vključno s Štegrom, zato se zdi, da ste s to temo že prepoznali. No, morda pa boste našli še kakšen drug vidik. — **Marjetka Golež Kaučič** (Marjetka.Golez-Kaucic@zrc-sazu.si), 22. junija 2006

Draga Ana, vem, da je skladatelj Marjan Gabrijelc uglasbil pesem za mesani zbor pod tem naslovom. Vem, da jo je v letih 1972–75 pel APZ Tone Tomsic. Kolikor mi prinaša spomin od dalec, je glasbo napisal na ljudsko besedilo. Partituro boste našli v arhivu APZ-ja. Kaj več vam nisem v stanju pomagati. — **Boris Pangerc** (boris.dolina@libero.it), 23. junija 2006

Med najnovejsimi skladateljskimi deli s to tematiko lahko najdemo tudi priredbo ljudske pesmi Riba Faronika, ki jo je napisal goriski skladatelj Patrick Quaggiato. Skladbo je premierno izvedel Mesani zbor Ipavska pod vodstvom Matjaza Sceka na tekmovanju primorskih pevskih zborov in vokalnih skupin v Postojni, novembra 2004. — **David [David Bandelli]** (dbandelli@yahoo.it), 26. junija 2006

O obeh skladateljih ter še o likovnih ustvarjalcih na to temo sem pisala v svoji razpravi v *Traditiones*, tako da kolegica vse podatke, ki sem jih danes videla v obeh elektronskih sporočilih, lahko prebere kar tam. — **Marjetka Golež Kaučič** (Marjetka.Golez-Kaucic@zrc-sazu.si), 26. junija 2006

AHCI

V bibliografsko bazo AHCI (Arts and Humanities Citation Index) se je uvrstila za *Filozofskim vestnikom* tudi revija *Primerjalna književnost*. To je pohvalno dejstvo in zgled drugim slovenskim humanističnim revijam, da gredo po isti poti, manj simpatična pa je habilitacijska politika UL, ki je mimo Pravidnika o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti (<http://www.arrs.gov.si/sl/akti/prav-znan-strok-uspesn-06.asp>), s katerim država želi poenotiti merjenje znanstvene odličnosti, podelila AHCI-ju privilegirani status. Objave v revijah, registriranih pri AHCI-ju, namreč v nasprotju s Pravidnikom vrednoti dvakrat višje od objav v revijah, ki jih popisuje mednarodna bibliografska baza, izrecno imenovana kot merodajna za literarne vede, to je MLA (Modern Language Association), v kateri so doslej na istem vrednostnem nivoju živele naše revije *Jezik in slovstvo*, *Slavistična revija*, *Acta Neophilologica*, *Traditiones*, *Razprave SAZU* itd. Za tako vrednostno razlikovanje med AHCI-jem in MLA-jem ni prepričljivih razlogov, saj so pripravljavci Pravidnika izrecno opozorili na neprimerljivost AHCI-ja s SCI-jem in SSCI-jem, ki tak izpostavljen status na področju družboslovnih in naravoslovnih strok imata: faktor vpliva pri AHCI-ju ni znan oziroma javno dostopen, indeks je anglocentričen, združuje znanstvene in leposlovne revije itd. Nekaj sem o tem pred več kot desetimi leti pisal tudi sam, glej Evropa in Amerika pa literarna veda (<http://www.ijs.si/lit/humanist.html-12>), celo v angleščini, če to kaj več velja (The

Study of Literature in its European and American Settings with Reference to Slovene Fiction; http://www.ijs.si/lit/hum_ang.html-l2).

Če gre UL res za poenotenje kriterijev znanstvene odličnosti, kar javno trdi, bo poskrbela za odpravo opisane anomalije. Treba je samo ukiniti razlikovanje med habilitacijsko kategorijo 1.7 (ki odlikuje AHCI) in kategorijo 1.8 (kjer se navajajo objave, registrirane pri MLA-ju), tako kot je to uresničeno v 5. členu Pravilnika, kjer se oboje smiselno nahaja v isti kategoriji 1 C ("Znanstveni članek v reviji, ki jo indeksira A&HCI, ali druga mednarodna humanistična bibliografska baza podatkov s seznama agencije"). — *miran*, 24. junija 2006

Društveno

Pozivi

- Prosim za predloge novega častnega člana; za dosedanje častne člane društva glej <http://www.ff.uni-lj.si/castni.html>.

- Prosim za predloge nagrad SDS po kategorijah: zelo uspešen diplomski, magistrski, doktorski študij, učitelj slovenščine, raziskovalni dosežki ...

Predloge za oboje s prepričljivimi utemeljitvami zbiramo do konca julija na naslov miran.hladnik@guest.arnes.si.

- Pozivam k prijavi znanstvene monografije za natis v zbirki Slavistična knjižnica; za razpisne pogoje in seznam dosedanjih izdaj gl. <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/slaknj.html>.

- Prijavite se tudi za predstavitev slavističnih strokovnih ali znanstvenih knjig, ki ste jih napisali ali izdali v preteklem letu, oziroma projektov, ki jih vodite. Predstavitvam bo tako kot prejšnja leta odmerjeno po 10 minut na kongresu Slavističnega društva Slovenije, tokrat v Zagrebu 5. in 6. oktobra 2006. Pravočasno, to je do srede avgusta oddana besedila v obsegu največ 3000 znakov za knjige in 5000 znakov za projekte bodo natisnjena lahko že v letošnjem kongresnem zborniku, sicer naslednje leto. — *miran*, 26. junija 2006

Kongres v Zagrebu

Prenočišča za udeležence kongresa so pripravljena v sveže obnovljenem Hotelu International v Zagrebu (<http://www.hotel-international.hr>). Referenti bodo gostje SDS in jih bomo prijavili mi, drugi pa si sobo z zajtrkom čim prej rezervirajte po telefonu 00-385-1-6108-400, telefaksu 00-385-1-6159-459 ali po epošti na http://www.hup-zagreb.hr/int_rezervacija.php ter se pri tem sklicujte na Slavistični kongres. Znižane cene na noč za kongresne udeležence: v enoposteljni sobi 82 eur

(sicer 94 eur), če sta v sobi dva po 54 eur na osebo (sicer 61 eur), plus turistična taksa 1 eur.

Kongres bo potekal na zagrebški Filozofski fakulteti, ki je od hotela oddaljena 300 metrov. Prostore nam je prijazno odstopil dekan Miljenko Jurković, kavo med odmori in kosila pa nam bodo pripravili v fakultetni kuhinji. Potolažite ravnateljevo skrb glede stroškov: kolikor več ga bodo stale mednarodne dnevnice, toliko manj bo odštel za vašo kotizacijo. Program bo objavljen na spletnih straneh Slavističnega društva Slovenije <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kongres.html>; tam se bodo sproti nabirale tudi druge informacije o kongresu in bodo natisnjene v septembrski *Kroniki*.

Poročilo o seji UO SDS 23. junija 2006

Ker je treba s *Kroniko* že v tiskarno, uradnega zapisnika o seji še ni, namesto njega pač tole kratko poročilo. Udeležilo se je je 19 članov razširjenega upravnega odbora SDS, čas pa smo porabili za dve točki dnevnega reda: priprave na menjavo vodstva SDS in Cankarjevo tekmovanje. UO bo oktobra na občnem zboru v Zagrebu predlagal v izvolitev novega predsednika **Mirana Košuto** iz Trsta. Sedež društva ostane v Ljubljani, za hitro zvezo s Trstom pa bo skrbela tajnica **Milena Blažič**. Univerzitetni profesor dr. Miran Košuta je osrednji predstavnik slovenistike na zahodni meji, predavatelj, pisatelj, prevajalec, glasbenik, intelektualec ..., izpričana agilnost doc. dr. Milene Blažič s Pedagoške fakultete v Ljubljani pa je garancija za nadaljnje tekoče delo društva. Izbira je povezana z načrtom organizirati naslednji kongres slovenskega slavističnega društva oktobra 2007 v Trstu in tako nadaljevati s povezovanjem slovenskega zamejstva z osrednjo Slovenijo.

Cankarjevo tekmovanje. Koliko denarja nam bo naklonilo ministrstvo namesto izpadlih kotizacij za devetletkarje, še ne vemo, zaupanje pa imamo, da se izide tako, da ne bo škode. **Vlado Pirc** nas je seznanil z načrtom poenostavitve in pocenitve CT, ki jo je mogoče doseči z ločitvijo testa in spisa: 70 % tekmovalcev bi pisalo samo test, 30 % tekmovalcev pa bi mentorji prijavi samo za esej in v enakem razmerju bi bila razdeljena tudi priznanja. Spis bi na državni ravni ocenjevala samo ena žirija, kar bi prispevalo k večji primerljivosti ocen, manjše število ocenjevalcev testov pa bi omogočilo, da se to delo tudi spodobno hornorira in se s tem odpove amaterskim napakam. V debati o predlogu so prišla do izraza različna stališča (in tudi nekatere precej grenke izkušnje z minulega tekmovanja, zlasti iz ljubljanske in koroške regije; preštetilne ljubljanske tekmovalce bo nujno treba razdeliti v manjše obvladljive skupine), vendar je bila večina prisotnih predlogu naklonjena. Vlado Pirc bo zato razmislil o konkretnih spremembah pravilnika CT v to smer. Festivalski dodatek tekmovanju, ki ga je skrbno pripravil **Klemen Lah**, bo koordiniral kar predlagatelj sam za poizkusno manjšo skupino udeležencev, ki jim ne gre za točke, bi pa želeli v večji meri dati poleta svoji

ustvarjalnosti. V pošte v prideta zanje letos dve deli, *Pijevo življenje* Yanna Martela in *Osmi poverjenik* Renata Baretića. Oblikovali smo tudi delovno skupino, ki bo iz predlogov, ki so prispeli, do konca meseca pripravila dokončni seznam del za vse štiri stopnje tekmovanja v letu 2007 – objavili ga bomo sredi poletja na Slovlitu, 1. septembra pa tudi v *Kroniki*. Tehtali bomo med temo spominov na otroštvo in obravnavo žanrov.

Alenka Šivic Dular je poročala o pripravah na naslednji slovanski slavistični kongres v Makedoniji, **France Novak** o želji, da se na naslednji kongres uvrsti tudi leksikološka tema, druga poročila pa pričakujemo v pisni obliki in jih objavimo na spletu, ko prispejo. MŠŠ je udeležencem seminarja mentorjev CT na Vrhniki 24. in 25. nov. in 2. dec. 2005 dodelilo 0,5 točke za napredovanje, udeležencem slovenskega slavističnega kongresa v Lendavi 6.–8. okt. 2006 pa je podelilo eno točko. Uradna potrdila bo udeležencem razposlala tajnica SDS **Marjana Lavrič**.

Seja se je zaključila pod Lipo, fotografsko dokumentacijo pa si boste čez čas lahko ogledali na naslovu <http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri59/index.html>. — *miran*

Spletke

<http://www.ff.uni-lj.si/publikacije/ucbeniki/mh/galeri57/index.html> – slike s podelitve priznanj za Cankarjevo tekmovanje na Vrhniki.

<http://langtech.jrc.it/#Publications> — velik vzporedni korpus v 21 jeziki (v obsegu po 8,8 milijona besed na posamezni jezik) je prosto dostopen; besedila so večinoma pravnega značaja. — **Tomaž Erjavec** (tomaz.erjavec@ijs.si), 12. junija 2006

<http://www.najdi.si> že najde vašo sliko (če vas je seveda kdo slikal in postavil na splet :), potem ko v njegov iskalnik slik (slike/avdio/video) odtipkate svoje ime. Od slovlitovcev recimo **Julijo Sozino, Jožeta Lipnika, Metko Kordigel, Meto Grosman, Božo Krakar Vogel, Bredo Čop, Marijo Leskovar, Zvonka Kovača, Vesno Požgaj Hadži, Mirka Osolnika, Ireno Novak Popov, Marka Stabeja** in še mnoge druge. Google potrebuje za evidentiranje fotografij na spletu očitno nekaj več časa.

<http://www.heranet.info> – projekt HERA (Humanities in European Research Area).

<http://p4.forumforfree.com/mk.html> — Spoštovani vi! Od pred pol ure obstaja nov forum, specializiran za literaturo in glasbo z imenom Forum za umetniška tuhanja in zapravljanje časa. Lahko že pokukate vanj, tudi kaj zabeležite. Načrtujem, da bi zadeva postala resen prostor za izmenjavo mnenj o literaturi, prevajanju in glasbi. Povejte naokrog, priporočite, da bo zadeva, zdaj še mrtva, ker je nastala šele pred pol ure, zaživela. Vsaj do zime. Če ne, jo bom pa neusmiljeno ukinil, he he he.

Forum je dostopen tudi na moji spletni strani <http://www.matejkrajnc.com>
Hvaležen — *Matej Krajnc* (matejkrajnc@siol.net), 20. junija 2006

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/castni.html> – študentka **Vida Kovač** je za seminarsko nalogo opremila častne člane Slavističnega društva Slovenije **Janeza Logarja, Bratka Krefta** in **Lina Legiša** z biografijami; iščemo še druge pridne delavce!

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri58/index.html> – fotoalbum s piknika oddelkov za slovenistiko in slavistiko na FF UL in praznovanja 80-letnice **Janeza Zora**; cedejka z vsemi posnetki je za kopiranje na voljo v oddelčni knjižnici.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/nasi.html> – Ali imajo naši vedno prav? Ugotovil sem, da tega prispevka iz konca leta 2001 še nisem objavil in ga zato zdaj dajem na splet kot dopolnilo razpravljanju o primeru Smolnikar, glej <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2006/001686.html> — *miran*

Kje se prijaviti na Slovlit (<http://mailman.ijs.si/mailman/listinfo/slovlit>)?

Slovlit -- slovenska literarna veda

Podatki o poštnem seznamu Slovlit

Pokaži to stran v
Slovensko

Slavisti debatirajo o slovenski književnosti in še o čem. Arhiv diskusije za obdobje od sept. 1999 do febr. 2000 se nahaja na naslovu <http://www.egroups.com/group/slovlit/>.

Če vas zanimajo prejšnja sporočila na poštnem seznamu, si oglejte [Slovlit Arhive](#).

Uporaba Slovlit

Če želite poslati sporočilo vsem članom seznama, ga pošljite na naslov slovlit@ijs.si.

V spodnjem delu strani se lahko prijavite na seznam ali prilagodite obstoječe članstvo.

Prijava na seznam Slovlit

Na seznam Slovlit se prijavite tako, da izpolnite obrazec. Prejeli boste e-poštno sporočilo, ki ga morate potrditi, da bi prepričili, da vas prijavi kdo drug brez vašega privoljenja. To je javni poštni seznam, kar pomeni, da je seznam članov na voljo vsem. (vendar so naslovi popačeni, tako da jih pošiljatelj neželene pošte ne vidi).

Vaš e-poštni naslov:

Vaše ime (neobvezno):

Spodaj lahko vnesete geslo. To geslo zagotavlja majhno zaščito, vendar lahko prepreči drugim, da bi zlorabili vašo naročnino. **Ne uporabljajte pomembnega gesla**, saj ga boste občasno dobili po e-pošti v obliki besedila.

Če ne vnesete gesla, bo le-to samodejno ustvarjeno in poslano, ko potrdite naročnino. Vedno lahko tudi zahtevate e-sporočilo z vašim geslom, ko urejate osebne nastavitve.

Vnesite geslo:

Ponovite geslo:

Kakšna je začetna stran Slavističnega društva Slovenije (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>)?

[Cankarjevo tekmovanje](#) | [Forum](#) | [Organizacija](#) | [Kronika](#) | [Slavistična knjižnica](#) | [Zborniki](#) | [Dokumenti](#) | [Povezave](#)

Slavistično društvo Slovenije

France Bezljaj, Franc Zadavec, Janez Zor, Jože Toporišič, Breda Pogorelec, Martina Orožen, Marko Kranjec, Matj

Jože Sever, Rudolf Trofenik, Rado Lenček, Janez Dolenc, Anton Vratuša, Ciril Zlobec, Rozka Štefan, Jože Šifrer, M

• Aktualno

[Kronika št. 65.doc/pdf](#) (junij 2006)

• Prireditve

- [Tekmovanje za Cankarjevo priznanje](#)
- [Slovenski slavistični kongres v Zagrebu, 5.–7. okt. 2006](#) (v delu)
- [Primorski slovenistični dnevi](#) (s spletnih strani koprskega društva)
- [Mednarodni slavistični kongres, Ljubljana 2003](#)

• [Forum Slovit](#): [diskusija na literarne, jezikovne, slovenistične, slavistične, humanistične, izobraževalne ... teme](#)

• [Dokumenti](#): [pravila](#), [program](#), [zapisniki](#), [zgodovina](#), [članstvo](#)

• [Organizacija](#): [pokrajinska društva](#), [sekcije](#), [organi](#)

• [Publikacije](#)

- [Slavistična revija, zgodovina SR](#)
- [Jezik in slovstvo](#)
- [Zborniki Slavističnega društva Slovenije](#)
- [Slavistična knjižnica](#)
- [Kronika Slavističnega društva](#)
- [Zoltan Jan, Današnja slovenska slavistična periodika](#)

• Jezikovno-literarni muzej

- [Register slovenske kulturne dediščine](#) (s strani Ministrstva za kulturo)

• [Povezave](#)

Na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html> postavil [Miran Hladnik](#) 28. 10. 2004, obnovljeno 24. maja 2006

Tole številko *Kronike* smo poslali še slavistom na 449 slovenskih osnovnih šolah. Vsem, ki jo tako dobite v roke: če jo sami že imate, dajte jo prosim naprej kolegom, ki še niso udje Slavističnega društva Slovenije, in jih nagovorite, da se včlanijo.

Prijavnica

za članstvo v Slavističnem društvu Slovenije. Podpisana prijavnica pomeni, da član sprejema Pravila Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, objavljena na spletnih straneh društva <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/pravilasds.html>. Med članske ugodnosti sodijo poleg vsakomesečne *Kronike* še znižana naročnina na *Jezik in slovstvo* (3900 sit namesto 4900 sit oz. 16,3 eur namesto 20,5 eur), na *Slavistično revijo* (3650 sit namesto 4800 sit oz. 15,2 eur namesto 20 eur), na knjige Založbe ZRC SAZU ter zelo znižani stroški registracije na kongresu SDS in na seminarju mentorjev za Cankarjevo tekmovanje. Člani Slavističnega društva Slovenije z istimi ugodnostmi postanejo tudi vsi tisti, ki se včlanijo v svoje pokrajinsko slavistično društvo in članarino poravnajo na njegov račun.

Ime in priimek:

Natančen zasebni naslov:

Elektronski naslov:

Izobrazba in delovno mesto:

Ustanova/zaposlen na:

Datum:

Podpis:

Članarino za leto **2006 (3800 sit** ali 15,9 eur) nakažite s plačilnim nalogom na račun Zveze društev Slavistično društvo Slovenije št. 02083-0018125980. Zaradi hitrejšje identifikacije prosim, naj bo na nakazilu vaše polno ime in kraj bivanja. Dodatna pojasnila daje računovodkinja Marija Kraner (marija.kraner@volja.net), Tiha ulica 11, 2000 Maribor, tel. 041-34-00-43). Novinci pošljite prijavnico na naslov Miran Hladnik, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana ali na miran.hladnik@guest.arnes.si. — Vabimo vse, ki bi želeli sproti zastonj prejemati obvestila o različnih prireditvah, predavanjih in tiskovnih konferencah oziroma diskutirati na literarne, jezikovne, humanistične, izobraževalne teme, da sporočite svoje e-naslove oz. se prijavite na spletno stran <http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit>. Arhiv slovlitovskih objav od leta 2000 dalje je na naslovu <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>.